

**Koncept za razmjenu podataka te praćenje provedbe i
efikasnosti sprječavanja nastanka otpada u Hrvatskoj**
(Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te
informiranja i razmjene dobre prakse)

PREDGOVOR

Projekt Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse dio je programa "Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj" / Komponenta 2.: Unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj / 7.3.1. Unapređenje sustava za praćenje i razmjenu podataka, sprečavanje nastanka otpada te osigurana dostupnost podataka o gospodarenju otpadom i tokovima materijala / **f. Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse.**

Cilj razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse je doprinos ostvarenju ciljeva sprječavanja nastanka otpada. Specifični ciljevi su razvoj sustava za sprječavanje nastanka otpada putem razmjene podataka te informiranja i razmjene dobre prakse između nadležnih tijela, poslovnih subjekata i građana.

Radi ostvarivanja specifičnih ciljeva projekt Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse zamišljeno je provesti kroz sedam aktivnosti, koje se odvijaju prema sljedećem redoslijedu:

- (1) Izrada dokumenta s pregledom mogućih instrumenata i alata za praćenje provedbe mjera i razmjenu informacija o sprječavanju nastanka otpada te primjere dobre prakse (temeljem iskustava zemalja članica EU i šire) s preporukama za primjenu u Hrvatskoj.
- (2) Izrada dokumenta s konceptom hrvatskog sustava za razmjenu podataka i informacija o mjerama te praćenju efikasnosti provođenja mjera sprječavanja nastanka otpada.
- (3) Izrada idejnog rješenja, odnosno strukture i sadržaja web portala (web stranice za praćenja prevencije i web aplikacije za prijavu) i prikaz odabranog seta ili više setova podataka.
- (4) Obavljeno prikupljanje podataka o provedbi odabranih mjera sprječavanja nastanka otpada na području Republike Hrvatske.
- (5) Izrada web portala (web stranice) za praćenje i razmjenu podataka i informacija o mjerama i provedbi te punjenje web portala (web stranice) s odabranim sadržajima.
- (6) Izrada web aplikacije za unos i pretraživanje određenog odabranog seta podataka.
- (7) Brošura / info-letak za promidžbu web portala (web stranice i web aplikacije).

Namjera je da portal o sprječavanju nastanka otpada postane središnja on-line lokacija na kojoj bi se nalazile ključne informacije o mogućnostima, načinima, mjerama i aktivnosti na području sprječavanja nastanka otpada i koje bi se tako učinile dostupnima različitim dionicima kao što su upravna tijela, poslovni subjekti te stručna i šira javnost.

Ovaj dokument **Koncept za razmjenu podataka te praćenje provedbe i efikasnosti sprječavanja nastanka otpada u Hrvatskoj** izlazni je dokument aktivnosti (2).

SADRŽAJ:

POPIS SKRAĆENICA.....	1
1. UVOD	2
2. PREGLED CILJEVA I MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	3
2.1. PREGLED CILJEVA I MJERA IZ PLANA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, KOJI JE SASTAVNI DIO PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE	3
2.2. PLANovi GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	12
3. AKTIVNOSTI PRAĆENJA PROVEDBE I EFIKASNOSTI MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	17
3.1. INFORMACIJE O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA	17
3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA	20
3.2.1 Pokazatelji za praćenje općih ciljeva	20
3.2.2 Pokazatelji sprječavanja nastanka građevnog otpada.....	21
3.2.3 Pokazatelji sprječavanja nastanka biootpada.....	22
3.2.4 Pokazatelji sprječavanja nastanka komunalnog otpada.....	26
3.2.5 Pokazatelji sprječavanja nastanka otpadnog papira i kartona.....	28
3.2.6 Pokazatelji sprječavanja nastanka EE otpada	29
3.2.7 Pokazatelje koji se odnose na poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	29
3.2.8 Pokazatelji vezani uz zelenu i održivu javnu nabavu.....	30
3.2.9 Ostali pokazatelji.....	30
4. MOGUĆI IZVORI PODATAKA ZA POTREBE PRAĆENJA PROVEDBE I EFIKASNOSTI MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	34
5. ZAKLJUČAK - PRIJEDLOG KONCEPTA RAZMJENE PODATAKA	40
5.1. PREDLOŽENI KONCEPT RAZMJENE PODATAKA.....	40
5.2. PROMOCIJA PORTALA SUSTAVA ZA SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE.....	45
PRILOG 1. IZVJEŠTAJI JLS O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE	47

POPIS SKRAĆENICA

BDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
DZS	Državni zavod za statistiku
EE	Električni i elektronički otpad
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
JLS	Jedinice lokalne samouprave - općine i gradovi
JP(R)S	Jedinice područne (regionalne) samouprave - županije
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša

1. UVOD

Sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.¹

Sprječavanje nastanka otpada, kako se vidi sa SL.1-1, prioritet je u sustavu gospodarenja otpadom.²

Slika 1-1: Red prvenstava u gospodarenju otpadom

Osnovni planski dokumenti u gospodarenju otpadom, što uključuje i sprječavanje nastanka otpada, su:

- Plan gospodarenja otpadom RH, čiji je sastavni dio Plan sprječavanja nastanka otpada, i
- planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.³

Plan sprječavanja nastanka otpada mora osobito sadržavati ciljeve sprječavanja nastanka otpada i mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva. Za donesene mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera, a u istu svrhu mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i pokazatelji.⁴

Planovi sprječavanja nastanka otpada JLS i Grada Zagreba, sukladno propisanom sadržaju, moraju sadržavati i mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.⁵

¹ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.4. st.1. tč.57. i Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (Okvirna direktiva o otpadu), čl.3. st.12.

² Okvirna direktiva o otpadu, čl.4. i Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.7.

³ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), III. Planski dokumenti u gospodarenju otpadom, čl.17., čl.18. i čl.21.

⁴ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.18.

⁵ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.21. st.1. tč.5.

2. PREGLED CILJEVA I MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

2.1. PREGLED CILJEVA I MJERA IZ PLANA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, KOJI JE SASTAVNI DIO PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE

Prvi PGO RH izrađen je 2007. godine i odnosio se na razdoblje 2007.-2015.⁶ Aktivnosti sprječavanja nastanka otpada iz PGO RH 2007.-2015. navedene su u TAB.2-1.

TAB.2-1: Aktivnosti provedbe PGO RH 2007.-2015. - Prevencija i smanjivanje opasnog, neopasnog i inertnog otpada

Aktivnosti	Nositelji aktivnosti
Izrada i provedba akcijskog plana edukacije i promocije mogućnosti prevencije i smanjivanja otpada svih zainteresiranih strana - nevladinih udruga, javnosti, gospodarstva	-
Izrada sustava informiranja koji će svim zainteresiranim subjektima učiniti dostupnim sve relevantne tehničke informacije i poticati ih na čistiju proizvodnju	-
Identifikacija industrije koja proizvodi najviše neopasnog / opasnog otpada i/ili koja ima najlošiju praksu gospodarenja neopasnim otpadom	-
Izrada uputa / smjernica primjene čistije proizvodnje po industrijskim granama / gospodarskim djelatnostima	-
Subvencioniranje i financiranje projekata čistije proizvodnje, recikliranja i uporabe otpada	MZOPUG - danas MZOE, FZOEU, Hrvatski centar za čistiju proizvodnju i gospodarstvo
Transpozicija i primjena Direktive o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC)	
Sanacija crnih točaka i odlagališta otpada	

Iz TAB.2-1 vidi se da su u prethodnom razdoblju planirane aktivnosti u pogledu sprječavanja nastanka otpada bile usmjerene na industrijski sektor i čistiju proizvodnju te da je bilo planirano provođenje edukativnih i promotivnih aktivnosti za različite dionike. U 2015. godini izrađen je nacrt PGO RH za sljedeće plansko razdoblje 2015.-2021.⁷, a potom su u lipnju i studenom 2016. izrađeni nacrti PGO RH za razdoblje 2016.-2022.⁸

U TAB.2-2 dan je pregled općih ciljeva, a u TAB.2-3 dan je pregled specifičnih ciljeva i mjera sprječavanja nastanka otpada iz nacrta PGO RH 2015.-2021. U TAB.2-4 dane su mjere sprječavanja nastanka otpada iz nacrta PGO RH 2016.-2022. – lipanj. U TAB.2-5 dani su specifični ciljevi i mjere sprječavanja nastanka otpada iz nacrta PGO RH 2016.-2022. – studeni⁹.

TAB.2-2: Opći ciljevi gospodarenja otpadom koji se žele postići ostvarivanjem specifičnih ciljeva sprječavanja nastanka otpada iz nacrta PGO RH 2015.-2021.

Opći ciljevi	Pokazatelji
– Odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada. – Očuvanje prirodnih resursa. – Smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagalište. – Smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš. – Smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.	Intenzitet proizvodnje otpada – razdvajanje gospodarskog rasta i proizvodnje otpada. Sredstva FZOEU utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada.

⁶ Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (NN 85/07, 126/10, 31/11, 46/15)

⁷ Javna rasprava o nacrtu PGO RH 2015.-2021. i Strateškoj studiji o utjecaju prijedloga PGO RH 2015.-2021. na okoliš održana je u razdoblju od 21. rujna do 20. listopada 2015.

⁸ Javna rasprava o prijedlogu PGO RH 2016.-2022. – lipanj i Strateškoj studiji održana je u razdoblju od 21. lipnja do 30. lipnja 2016.

⁹ Javna rasprava o prijedlogu PGO RH 2016.-2022. – studeni i Strateškoj studiji traje od 02. studenog do 2. prosinca 2016.

TAB.2-3: Specifični ciljevi i mjere sprječavanje nastanka otpada iz nacrtu PGO RH 2015.-2021.

	Mjera	Specifični ciljevi	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA OKVIRNE UVJETE KOJI SE ODOSE NA STVARANJE OTPADA				
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Sprječavanje nastanka građevnog otpada	(1) Uvođenje poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. (2) Definiranje uvjeta koje mora zadovoljiti materijal od rušenja. (3) Uspostava središnjeg registra zgradarstva.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog građevnog otpada. (2) Povećanje broja korisnika poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. (3) Definirani uvjeti koje mora zadovoljiti materijal od rušenja. (4) Uspostavljen središnji registar zgradarstva.
2.	Organizacija informativno - edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Provođenje informacijskih kampanja koje uključuju izradu i promoviranje letaka i priručnika. (2) Edukacija JLS putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinima definiranja mjera i aktivnosti za sprječavanje nastanka biootpada. (3) Izrada smjernica za JLS na temu izrade lokalnih PGO.	(1) Broj provedenih nacionalnih kampanja. (2) Broj provedenih kampanja na razini JLS. (3) Izrađene smjernice za JLS na temu pripreme lokalnih PGO. (4) Broj lokalnih PGO koji imaju obrađene mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane. (5) Broj JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije. (6) Broj radionica organiziranih u JLS. (7) Broj izrađenih letaka, brošura...
3.	Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Provođenje statističkog istraživanja u cilju osiguranja cjelovitih i pouzdanih podataka potrebnih za praćenje napretka u sprječavanju nastanka biootpada.	(1) Provedeno statističko istraživanje s aktivnostima prikupljanja podataka o otpadu od hrane ¹⁰ . (2) Smanjene količine otpada od hrane koja završava na odlagalištima u %, t.
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA DIZAJN I FAZU PROIZVODNJE I DISTRIBUCIJE				
4.	Promicanje održive gradnje	Sprječavanje nastanka građevnog otpada	(1) Izrada Vodiča za zelenu i održivu gradnju. (2) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala. (3) Uključivanje tematike "zelene gradnje" u stručne ispite.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog građevnog otpada. (2) Izrađen Vodič za održivu gradnju. (3) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal. (4) Tematika zelene gradnje uključena u stručne ispite. (5) Povećanje broja Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš u kojima su propisane mjere sprječavanja nastanka otpada.
5.	Uspostava sustava doniranja hrane	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Donošenje Pravilnika za regulaciju sustava doniranja hrane ¹¹ . (2) Pokretanje kampanje s temom doniranja hrane. (3) Pokretanje inicijativa za doniranje hrane na području RH.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog biootpada. (2) Smanjene količine otpada od hrane koji završava na odlagalištima u %, t. (3) Provedena kampanja na temu doniranja hrane. (4) Povećan broj inicijativa za doniranje hrane.
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA FAZU POTROŠNJE I KORIŠTENJA				
6.	Organizacija	Sprječavanje	(1) Izrada komunikacijskog plana.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog

¹⁰ Projekt je u međuvremenu proveden: <http://www.azo.hr/ProjektDataCollection>

¹¹ Predmetni pravilnik je donesen - Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (NN 119/15)

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
	komunikacijske kampanje za građane	nastanka komunalnog otpada	(2) Dodavanje sadržaja i uputa za sprječavanje nastanka otpada na internetsku stranicu MZOE. (3) Otvaranje profila na društvenim mrežama. (4) Oglašavanje u medijima. (5) Organiziranje edukacijske kampanje u školama i vrtićima. (6) Dodjela nagrada za najbolji ekodizajn i ekološko odgovorno poslovanje. (7) Promocija eko-manifestacija (zeleni event) i "tjedana osviještene kupnje". (8) Izrada priručnika za građane. (9) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala.	komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog otpada od hrane. (3) Izrađen komunikacijski plan. (4) Posjećenost internetske stranice MZOE u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada. (5) Otvoreni profili na društvenim mrežama i broj like-ova, odnosno članstava. (6) Broj emitiranih oglasa. (7) Broj posjeta školama i/ili vrtićima. (8) Izrađen priručnik za građane. (9) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal.
7.	Promicanje kućnog kompostiranja	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Organizacija radionica za JLS na temu pripreme kampanja. (2) Uspostava programa sufinanciranja kućnih kompostera.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog biootpada (2) Povećanje broja kućanstava koja kompostiraju vlastiti otpad. (3) Povećanje broja kampanja JLS na temu kućnog kompostiranja. (4) Broj sufinanciranih kućnih kompostera.
8.	Poticanje "zelenih" i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog, EE otpada i otpadnog papira, kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada	(1) Izrada priručnika za provedbu zelene i održive javne nabave. (2) Definiranje uobičajenih kriterija po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje. (3) Uspostava baze podataka "zelenih" proizvoda. (4) Edukacija provoditelja javnih i korporativnih nabava usmjerena na okolišne specifikacije i one koje se specifično odnose na sprječavanje nastanka otpada.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog EE otpada. (3) Smanjenje količine ukupno nastalog otpadnog papira i kartona. (4) Izrađen priručnik za provedbu zelene i održive javne nabave. (5) Uspostavljena baza podataka zelenih proizvoda. (6) Povećanje broja provedenih zelenih i održivih javnih i korporativnih nabava. (7) Povećanje broja održanih edukacija na temu zelene i održive javne nabave. (8) Definirani uobičajeni kriteriji po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje.
9.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječavanje nastanka komunalnog i EE otpada	(1) Izrada Smjernica za uspostavu sustava ponovne uporabe u RH. (2) Provedba pilot projekata uspostave sustava ponovne uporabe. (3) Provedba komunikacijske kampanje putem medija s ciljem podizanja svijesti građana. (4) Izdavanje Vodiča za popravak / posudbu / uporabu rabljenih električnih i elektroničkih uređaja i opreme (bijele tehnike). (5) Organizacija događanja (u suradnji s civilnim sektorom) za prikupljanje, razmjenu i trgovinu	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog EE otpada. (3) Povećan broj tvrtki koje se bave oporabom ili iskorištavanjem korisnih dijelova otpada. (4) Broj novootvorenih radnih mjesta na području ponovne uporabe otpada. (5) Provedena komunikacijska kampanja na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda. (6) Povećan broj informativnih materijala na temu ponovnog

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
			rabljenim proizvodima. (6) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala. (7) Prilagodba zakonodavnog okvira. (8) Uspostava zajedničkih prostora (centri ponovne uporabe i popravaka). (9) Uspostava suradnje sa obrtnicima i socijalnim ustanovama. (10) Uključivanje ranjivih društvenih skupina u aktivnosti ponovne uporabe.	korištenja rabljenih proizvoda. (7) Broj organiziranih događanja za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima. (8) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal.

TAB.2-4: Prijedlog mjera za sprječavanje nastanka otpada iz nacrtu PGO RH 2016.-2022. – lipanj

Mjera	Obrazloženje
Donošenje propisa koji uređuju sustav sprečavanja nastanka otpada	Izmjenom Zakona o održivom gospodarenju otpadom te donošenjem podzakonskog akta treba urediti pravni okvir sustava sprečavanja nastanka otpada, što uključuje sustav vođenja evidencije osoba koje obavljaju djelatnost koja sprečava nastanak otpada, način rada centara za sprečavanje nastanka otpada, kao i obveze dionika sustava sprečavanja nastanka otpada. Podzakonskim aktom potrebno je urediti način sprečavanja nastanka otpada najmanje za sljedeće tvari koje nisu proglašene otpadom i koje je moguće koristiti u istu svrhu za koju su i proizvedeni bez uporabe: elementi građevina kao što su crijepe, cigla, ukrasni kamen i drugi odgovarajući elementi građevine, dijelovi vozila koji nastaju rastavljanjem, popravkom i drugim odgovarajućim aktivnostima, namještaj i dijelovi namještaja, odjeća, obuća i tekstilni predmeti i predmeti opće uporabe.
Uspostava centara za sprečavanje nastanka otpada	Mjera uključuje dodjelu potpora te sufinanciranje prilagodbe građevine i opremanja do 100 centara za sprečavanje nastanka otpada u Republici Hrvatskoj.
Promicanje informacija o sprečavanja nastanka otpada	Mjera uključuje provedbu informativnih kampanja, edukacije i drugih odgovarajućih aktivnosti (uspostava informativnih mrežnih stranica i dr.) u svrhu promoviranja i pružanja informacija o sprečavanju nastanka otpada, primjera dobre prakse i s ciljem jednostavnije primjene najboljih dostupnih tehnika u industriji.

TAB.2-5: Prijedlog mjera za sprječavanje nastanka otpada iz nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
a) MJERE IZ PROGRAMA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA				
Pokazatelji za praćenja postizanja općih ciljeva gospodarenja otpadom				(1) Intenzitet proizvodnje otpada - razdvajanje gospodarskog rasta i proizvodnje otpada. (2) Sredstva EU fondova utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada.
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA OKVIRNE UVJETE KOJI SE ODOSE NA STVARANJE OTPADA				
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Sprječavanje nastanka građevnog otpada	(1) Uvođenje poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. (2) Definiranje uvjeta koje mora zadovoljiti materijal od rušenja. (3) Uspostava središnjeg registra zgradarstva.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog građevnog otpada. (2) Povećanje broja korisnika poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. (3) Definirani uvjeti koje mora zadovoljiti materijal od rušenja. (4) Uspostavljen središnji registar zgradarstva

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
2.	Organizacija informativno - edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane ¹²	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Provođenje informacijskih kampanja koje uključuju izradu i promoviranje letaka i priručnika. (2) Edukacija JLS putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinima definiranja mjera i aktivnosti za sprječavanje nastanka biootpada. (3) Izrada smjernica za JLS na temu izrade lokalnih PGO.	(1) Broj provedenih nacionalnih kampanja. (2) Broj provedenih kampanja na razini JLS. (3) Izrađene smjernice za JLS na temu pripreme lokalnih PGO. (4) Broj lokalnih PGO koji imaju obrađene mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane. (5) Broj JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije. (6) Broj radionica organiziranih u JLS. (7) Broj izrađenih letaka, brošura...
3.	Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Provođenje statističkog istraživanja u cilju osiguranja cjelovitih i pouzdanih podataka potrebnih za praćenje napretka u sprječavanju nastanka biootpada.	(1) Provedeno statističko istraživanje s aktivnostima prikupljanja podataka o otpadu od hrane¹³. (2) Smanjene količine otpada od hrane koja završava na odlagalištima.
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA DIZAJN I FAZU PROIZVODNJE I DISTRIBUCIJE				
4.	Promicanje održive gradnje	Sprječavanje nastanka građevnog otpada	(1) Izrada Vodiča za zelenu i održivu gradnju. (2) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala. (3) Uključivanje tematike "zelene gradnje" u stručne ispite.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog građevnog otpada. (2) Izrađen Vodič za održivu gradnju. (3) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal. (4) Tematika zelene gradnje uključena u stručne ispite.
5.	Uspostava sustava doniranja hrane	Sprječavanje nastanka biootpada	(1) Donošenje Pravilnika za regulaciju sustava doniranja hrane¹⁴. (2) Pokretanje kampanje s temom doniranja hrane. (3) Pokretanje inicijativa za doniranje hrane na području RH.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog biootpada. (2) Smanjene količine otpada od hrane koji završava na odlagalištima. (3) Provedena kampanja na temu doniranja hrane. (4) Povećan broj inicijativa za doniranje hrane.
MJERE KOJE MOGU UTJECATI NA FAZU POTROŠNJE I KORIŠTENJA				
6.	Organizacija komunikacijske kampanje za građane	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada	(1) Izrada komunikacijskog plana. (2) Dodavanje sadržaja i uputa za sprječavanje nastanka otpada na internetsku stranicu MZOE. (3) Otvaranje profila na društvenim mrežama. (4) Oglašavanje u medijima. (5) Organiziranje edukacijske kampanje u školama i vrtićima. (6) Dodjela nagrada za najbolji ekodizajn i ekološko	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog otpada od hrane. (3) Izrađen komunikacijski plan. (4) Posjećenost internetske stranice MZOE u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada. (5) Otvoreni profili na društvenim mrežama i broj like-ova, odnosno članstava. (6) Broj emitiranih oglasa. (7) Broj posjeta školama i/ili vrtićima. (8) Izrađen priručnik za građane. (9) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen

¹² Ova mjera pripada i mjerama koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja.

¹³ Projekt je u međuvremenu proveden: <http://www.azo.hr/ProjektDataCollection>

¹⁴ Predmetni pravilnik je donesen - Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (NN 119/15)

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
			odgovorno poslovanje. (7) Promocija eko-manifestacija (zeleni event) i "tjedana osviještene kupnje". (8) Izrada priručnika za građane. (9) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala.	novi internetski portal.
7.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Sprječava nja nastanka komunalnog otpada	(1) Uvođenje naplate za lagane plastične vrećice za nošenje. (2) Uvođenje obveze prodavateljima da na mjestu prodaje plastičnih vrećica informiraju potrošače o negativnom utjecaju prekomjerne potrošnje plastičnih vrećica za nošenje na okoliš, uključujući i mjesta gdje potrošači sami uzimaju plastične vrećice (vrećice u rolama za voće i povrće i sl.).	Smanjenje potrošnje laganih plastičnih vrećica (količina vrećica stavljenih na tržište).
8.	Promicanje kućnog kompostiranja	Sprječava nje nastanka biootpada	(1) Organizacija radionica za JLS na temu pripreme kampanja. (2) Uspostava programa sufinanciranja kućnih kompostera.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog biootpada. (2) Povećanje broja kućanstava koja kompostiraju vlastiti otpad. (3) Povećanje broja kampanja JLS na temu kućnog kompostiranja. (4) Broj sufinanciranih kućnih kompostera.
9.	Poticanje "zelene" i održive javne nabave	Sprječava nje nastanka komunalnog, EE otpada i otpadnog papira, kartona, te građevnog otpada	(1) Izrada priručnika za provedbu zelene i održive javne nabave. (2) Definiranje uobičajenih kriterija po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje. (3) Uspostava baze podataka "zelenih" proizvoda. (4) Edukacija proizvođača javnih i korporativnih nabava usmjerena na okolišne specifikacije i one koje se specifično odnose na sprječavanje nastanka otpada.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog EE otpada. (3) Smanjenje količine ukupno nastalog otpadnog papira i kartona. (4) Izrađen priručnik za provedbu zelene i održive javne nabave. (5) Uspostavljena baza podataka zelenih proizvoda. (6) Povećanje broja provedenih zelenih i održivih javnih i korporativnih nabava. (7) Povećanje broja održanih edukacija na temu zelene i održive javne nabave. (8) Definirani uobičajeni kriteriji po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje.
10.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Sprječava nje nastanka komunalnog i EE otpada	(1) Izrada Smjernica za uspostavu sustava ponovne uporabe u RH. (2) Provedba pilot projekata uspostave sustava ponovne uporabe.	(1) Smanjenje količine ukupno nastalog komunalnog otpada. (2) Smanjenje količine ukupno nastalog EE otpada. (3) Povećan broj tvrtki koje se bave oporabom ili iskorištavanjem korisnih

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
			(3) Provedba komunikacijske kampanje putem medija s ciljem podizanja svijesti građana. (4) Izdavanje Vodiča za popravak / posudbu / uporabu rabljenih električnih i elektroničkih uređaja i opreme (bijeće tehnike). (5) Organizacija događanja (u suradnji s civilnim sektorom) za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima. (6) Unaprjeđenje postojećeg ili uspostava novog internetskog portala. (7) Prilagodba zakonodavnog okvira. (8) Uspostava zajedničkih prostora (centri ponovne uporabe i popravaka). (9) Uspostava suradnje sa obrtnicima i socijalnim ustanovama. (10) Uključivanje ranjivih društvenih skupina u aktivnosti ponovne uporabe.	dijelova otpada. (4) Broj novootvorenih radnih mjesta na području ponovne uporabe otpada. (5) Provedena komunikacijska kampanja na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda. (6) Povećan broj informativnih materijala na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda. (7) Broj organiziranih događanja za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima. (8) Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal.
b) MJERE IZ POGLAVLJA 7. MJERA ZA PROVEDBU (Prema napomenama iz predmetnog poglavlja, donje mjere navedene su i u Planu sprječavanja nastanka otpada, no zbog utjecaja na ukupno smanjenje količine komunalnog otpada prikazane su i zasebno u pog. 7 koje određuje sve mjere za provedbu PGO RH.				
	Kućno kompostiranje	Smanjenje količine komunalnog otpada	Ova mjera uključuje nabavku i distribuciju kućnih kompostera, izradu edukacijsko informativnih materijala, te organizaciju radionica. Obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom. Uz ispunjenje prethodnih uvjeta, kućno kompostiranje uz kontinuiranu edukaciju predstavlja uspješnu mjeru smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, smanjenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu, odnosno smanjenje ukupne	Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini.

	Mjera	Specifični cilj(evi)	Mehanizmi provedbe (aktivnosti)	Pokazatelji
			količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagalištu.	
	Uspostava centara za ponovnu uporabu	Smanjenje količine komunalnog otpada	Ova mjera uključuje izgradnju / odnosno manje građevinske zahvate na postojećim objektima radi prilagodbe prostora njihovoj novoj namjeni, nabavu opremu koja je nužna za opremanje centra, izrada i distribucija promidžbenog materijala radi promicanja ciljeva ponovne uporabe, organizacija radionica i dr. Uspostavom centara produljuje se životni vijek predmeta, smanjuje se nepovoljan utjecaj na okoliš uzrokovan proizvodnjom novog proizvoda (CO ₂ potencijal i dr.), osiguravaju se nova radna mjesta, uz poseban naglasak na društveno i radno osjetljive skupine društva.	Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini.

Na osnovu podataka iz TAB.2-2, TAB.2-3, TAB.2-4 i TAB.2-5 zaključci su:

- (1) Specifični ciljevi sprječavanja nastanka otpada u nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni odgovaraju nacrtu PGO RH 2015.-2021. Mjere sprječavanja nastanka otpada iz nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni odgovaraju mjerama iz nacrtu PGO RH 2015.-2021., osim što je u nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni dodana mjera sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica.
- (2) Mjere iz nacrtu PGO RH 2015.-2021. i PGO RH 2016.-2022. – studeni odnose se na sprječavanje nastanka građevnog otpada, biootpada, komunalnog otpada, otpadnog papira i kartona te EE otpada.
- (3) Mjere sprječavanja nastanka otpada iz nacrtu PGO RH 2015.-2021. i nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni podijeljene su na:
 - mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada,
 - mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije te
 - mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja.

Predloženi su i mehanizmi provedbe pojedinih mjera.

- (4) U nacrtu PGO RH 2015.-2021. i PGO RH 2016.-2022. – studeni predloženi su pokazatelji za praćenja provedbe mjera sprječavanja nastanka otpada. Dio pokazatelja ne odgovara definiciji pokazatelja¹⁵, jer nije osmišljen na način da prati trendove, već predstavlja samo informaciju o tome da li se aktivnost u sklopu

¹⁵ HAOP: Nacionalna lista pokazatelja - Revizija 3, 2015: Pokazatelj je rezultat stručne obrade podataka i informacija dobivenih mjerenjem, izračunom ili procjenom, a kvantificira podatak i informaciju agregiranjem različitih, diskretnih i periodičkih mjerenja u jednu numerički reprezentativnu veličinu. Pokazatelj treba biti učinkovit oblik prikaza informacija nužnih za praćenje stanja te sagledavanje prošlih i predviđanje budućih promjena.

provedbe mjera sprječavanja nastanka otpada provela ili ne. U pokazateljima za praćenje trendova smanjenja količina otpada predloženo je praćenje samo ukupno nastale količine pojedinih vrsta otpada¹⁶.

- (5) U nacrtu PGO RH 2015.-2021. nisu predloženi kvantitativni ciljevi smanjenja nastanka otpada, već su ciljevi kvalitativno opisani. U nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni predložen je kvantitativni cilj za smanjenje ukupne količine nastalog komunalnog otpada.
- (6) U odnosu na nacrt PGO RH 2015.-2021., nacrt PGO RH 2016.-2022. – lipanj ima manji broj mjera sprječavanja nastanka otpada. U nacrtu PGO RH 2016.-2021. – lipanj nije razvidno na koje vrste otpada je usmjeren prijedlog mjera sprječavanja nastanka otpada. Ciljevi, pokazatelji te mehanizmi provedbe mjera sprječavanja nastanka otpada samo se dijelom mogu posredno iščitati iz obrazloženja mjera. Predložene mjere ne mogu se povezati sa svim zahtjevima koje mjere Plana sprječavanja nastanka otpada RH trebaju sadržavati. Sukladno propisima¹⁷, predmetne mjere trebaju se odnositi na:
- planiranje ili druge ekonomske instrumente kojima se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa,
 - promicanje istraživanja i razvoja na području postizanja čistijih tehnologija i proizvoda kao i promicanje i uporaba rezultata takvoga istraživanja i razvoja,
 - razvoj učinkovitih i sadržajnih pokazatelja pritisaka na okoliš povezanih s nastankom otpada u cilju doprinosa sprječavanju nastanka otpada na razini jedinice lokalne samouprave i regionalne (područne) samouprave i na razini RH,
 - promicanje ekodizajna,
 - pružanje informacija o tehnikama sprječavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najboljih dostupnih tehnika u industriji,
 - organiziranje izobrazbe nadležnih tijela u pogledu uključivanja zahtjeva za sprječavanje nastanka otpada prilikom izdavanja dozvola,
 - uključivanje mjera za sprječavanje nastanka otpada u postrojenjima koja nisu obvezna ishoditi okolišnu dozvolu,
 - organiziranje kampanja za podizanje svijesti ili pružanje pomoći osobama u pogledu financijske potpore, savjeta kod donošenja odluka i drugo,
 - sklapanje dobrovoljnih sporazuma, organiziranje foruma potrošača / proizvođača ili sektorskih pregovora kako bi se relevantni poslovni ili industrijski sektori potakli na izradu vlastitih planova ili ciljeva sprječavanja nastanka otpada ili zamjenu proizvoda ili njihove ambalaže koji proizvode previše otpada,
 - promicanje provjerenih sustava za gospodarenje okolišem, uključujući EMAS i ISO 14001,
 - ekonomske instrumente za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smislu kupnje proizvoda sa što manje ambalaže,
 - organizacije kampanja podizanja svijesti i pružanje informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača,

¹⁶ Sukladno primjerima iz europske prakse, u prethodnog fazi ovoga projekta - u dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA, dana je preporuka da se uz praćenje ukupne količine otpada prate i specifične količine, iskazane u odnosu na demografske i/ili ekonomske pokazatelje.

¹⁷ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.18. st.1.

- promicanje znaka zaštite okoliša,
- postizanje dogovora s industrijom, putem studija o proizvodima poput onih koji se organiziraju u okviru integriranih politika za proizvode, ili s trgovcima na malo o dostupnosti informacija o sprječavanju nastanka otpada i dostupnosti proizvoda koji u manjoj mjeri utječu na okoliš,
- integraciju kriterija zaštite okoliša i sprječavanja nastanka otpada u postupcima javnih i korporativnih nabava,
- promicanje ponovne uporabe i/ili popravka odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenata, posebice kroz obrazovne, gospodarske, logističke i druge mjere.

2.2. PLANVI GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

JLS i Grad Zagreb dužni su izraditi planove gospodarenja otpadom za razdoblje od šest godina. PGO moraju sadržavati, između ostalog, mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.¹⁸

Prije donošenja PGO-a, JLS i Grad Zagreb moraju ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog upravnog tijela na prijedlog PGO. Suglasnost na PGO JLS izdaje upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave nadležno za poslove zaštite okoliša. Prethodnu suglasnost za PGO Grada Zagreba izdaje MZOE. Suglasnost se izdaje kada se utvrdi da je prijedlog PGO u skladu s propisima s područja gospodarenja otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Izmjene i dopune planova rade se po potrebi. PGO JLS i Grada Zagreba objavljuju se u službenom glasilu.¹⁹

PGO JLS koji su doneseni na osnovu starih propisa²⁰, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni, u dijelovima u kojima nisu u suprotnosti s aktualnim propisima i PGO RH.²¹ Predmetni PGO JLS izrađivali su se za osmogodišnje razdoblje i isto tako su se morali objavljivati u službenom glasilu JLS.

U RH ustrojeno je ukupno 556 JLS - 428 općina i 128 gradova.²² S ciljem pregleda mjera sprječavanja otpadom analizirani su tekstovi javno dostupnih PGO JLS u elektronskom obliku²³ s područja četiri županije smještenih na prostoru središnje, istočne Hrvatske i primorske Hrvatske te Dalmacije. To su Zagrebačka, Primorsko-goranska, Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska županija. U sastavu ovih županija ukupno je 167 jedinica lokalne samouprave, što je reprezentativno u odnosu na ukupan broj JLS u RH, a to su ujedno i županije s najvećim brojem stanovnika poslije Grada Zagreba.

U TAB.2-6 dani su podaci o broju javno dostupnih PGO u elektronskom obliku JLS u sklopu Zagrebačke, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske i Splitsko-dalmatinske županije i broju PGO koji u nekom obliku, ako već ne kao posebno poglavlje, sadrže mjere i/ili ciljeve sprječavanja nastanka otpada.

¹⁸ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.21. st.1. tč.5 i čl.21. st.5.

¹⁹ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.21. st.2., st.3. i st.6.

²⁰ Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09)

²¹ Zakon o gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.174.

²² Zakon o područjima županija, gradova i općina (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15)

Grad Zagreb ima poseban status grada i županije. Bez njega u RH je 428 općina i 127 gradova.

²³ Cjeloviti tekstovi objavljeni u službenom glasilu i/ili na mrežnoj stranici JLS i/ili su dostupni u sklopu informacijskog sustava zaštite okoliša HAOP (<http://iszo.azo.hr/>).

TAB.2-6: Podaci o broju javno dostupnih PGO JLS u Zagrebačkoj, Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji i broju PGO koji sadrže ciljeve i/ili mjere koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada

Županija	Stanje na dan	Broj JLS	Broj javno dostupnih PGO	Broj PGO koji sadrže elemente sprječavanja nastanka otpada
Zagrebačka	lipanj 2016.	34	22	20
Primorsko-goranska	lipanj / srpanj 2016.	36	23	23
Osječko-baranjska	lipanj / srpanj 2016.	42	17	12
Splitsko-dalmatinska	srpanj / kolovoz 2016.	55	33	33

NAPOMENA: Uzeti su u obzir svi PGO koji su na snazi do nekog razdoblja 2016., dakle neovisno o tome da li su na snazi primjerice do travnja 2016. ili studenog 2016. godine.

Iz TAB.2-6 vidi se da broj javno dostupnih PGO nije isti kao broj JLS. To nužno ne znači da PGO-i nisu doneseni, već to primjerice može značiti da je u službenom glasilu dan samo zaključak o usvajanju PGO-a, a PGO nije javno dostupan u elektronskom obliku. Međutim, činjenica je da dio PGO nije donesen, a dio njih je i istekao u 2015. godini te u ljeto 2016.²⁴ primjerice Rijeka, Osijek i Split, kao najveći gradovi Primorsko-goranske, Osječko-baranjske, odnosno Splitsko-dalmatinske županije nemaju planove gospodarenja otpadom. Zbog tog razloga, nije analiziran niti PGO Grada Zagreba, kao najvećeg grada u RH, jer je isti bio na snazi do 2015. godine.

Zaključci razmatranja 88 PGO JLS iz Zagrebačke, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske i Splitsko-dalmatinske županije, koji sadrže mjere koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada su:

- (1) Mjere sprječavanja nastanka otpada često se ponavljaju, neovisno o specifičnostima JLS. Neki od primjera najčešće prepisivanih mjera sprječavanja nastanka otpada dani su u TAB.2-7.

TAB.2-7: Primjeri često prepisivanih mjera sprječavanja nastanka otpada iz PGO JLS

- preuzet je originalni tekst, odnosno terminologija iz PGO JLS, iako ona u nekim dijelovima ne odgovara terminologiji iz propisa koji uređuju gospodarenja otpadom.

IZBJEGAVANJE NASTAJANJA OTPADA U PROIZVODNJI:

- (1) Razvoj tehnologije koja ne stvara otpad.
- (2) Otpad vraćati u vlastitu proizvodnju.
- (3) Otpad upućivati na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima.
- (4) Proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi.
- (5) Pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada.
- (6) Proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži.
- (7) Proizvode ne pakirati u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad.

IZBJEGAVANJE STVARANJA OTPADA KOD POTROŠAČA:

- (1) Poticanje kupovine onih proizvoda koji se mogu reciklirati.
- (2) Pri kupovini izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno pri kupovini robe preferirati povratnu ambalažu.
- (3) Smanjiti korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže.

EDUKACIJA I INFORMIRANJE:

- (1) Educirati javnost, stručnjake i upravne strukture JLS o rješavanju problema gospodarenja otpadom.
- (2) Poticati aktivnu suradnju s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine nastalog otpada.
- (3) Pružiti osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja količina nastalog otpada putem svih raspoloživih komunikacijskih sredstava (radio, TV, novine) te na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, zelenim otocima i sl.

²⁴ Lipanj / srpanj / kolovoz 2016.

(4) Uvesti "Otvoreni telefon", mrežnu stranicu i/ili se uključiti u uslugu "Zelenog telefona". (5) Kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana te poticati na pravilno gospodarenje otpadom. (6) Izraditi tiskani edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine tematske programe u sustavu gospodarenja otpadom (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.). (7) Istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito. (8) Oglašavati postojanje, lokacije i uporabu zelenih otoka te ostalih objekata za prihvata otpada.
IZBJEGAVANJE I SMANJENJE KOMUNALNOG OTPADA U KUĆANSTVIMA: (1) Izbjegavati suvišnu papirnatu i kartonsku ambalažu. (2) U najvećoj mogućoj mjeri ponovno upotrijebiti ambalažu (boce, vrećice i dr.). (3) Hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje / pranje kupovati u velikim pakiranjima. (4) Izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (npr. papirnate čaše tanjuri, pribor i salveta). (5) Izbjegavati korištenje folija na način da se koriste posude koje se mogu zatvoriti te izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica. (6) Izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja rezultira nastankom velikih količina otpada; umjesto toga kupovati svježe namirnice. (7) Ako mogućnosti dozvoljavaju, ostatke organske hrane kompostirati u malim kompostnim jedinicama. (8) Stare stvari (npr. odjeća, obuća, uređaji) ne bacati, već prodati ili pokloniti; pri kupnji istih voditi računa o njihovoj trajnosti i reciklabilnosti. (9) Kupovati kvalitetne proizvode koji se u slučaju potrebe mogu popraviti i troše manje energije.
MJERE ZA SMANJIVANJE I IZBJEGAVANJE NASTANKA PROBLEMATIČNIH TVARI: (1) Racionalno koristiti kemijska sredstva za čišćenja i održavanja. (2) Odabrati i koristiti proizvode bez štetnih tvari. (3) Izbjegavati korištenje kemijskih sredstava za kućno bilje. (4) Koristiti aparate na struju ili aparate s ponovno punećom baterijom. (5) Ne kupovati suvišne doze lijekova.
MJERE ZA IZBJEGAVANJE I SMANJENJE NASTAJANJA KOMUNALNOG OTPADA U JAVNIM I USLUŽNIM DJELATNOSTIMA: (1) U službama JLS i JP(R)S te u državnim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj obavljanju poslova (uredsko pokućstvo, pisači pribor, papiri, ljepila, razni plastični proizvod i sl.) te iste nakon upotrebe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima. (2) U školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaj i opremu s duljim vijekom trajanja. (3) U ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama te ne koristiti jednokratni pribor za jelo; također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa. (4) U zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

- (2) U dijelu razmatranih PGO-a sprječavanje nastanka otpada krivo se tumači pa mjere sprječavanja nastanka otpada nisu u skladu s definicijom pojma sprječavanje nastanka otpada. Primjerice, odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta otpada kao što su otpadni papir, otpadna plastika, ... u nekim se PGO-ima smatra mjerom izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada uz obrazloženje da se u konačnici smanjuje količina otpada koja odlaže, ali isto nije u skladu s definicijom sprečavanja nastanka otpada, s obzirom da ona podrazumijeva mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad. Prikaz još nekoliko sličnih mjera iz razmatranih PGO-a dan je TAB.2-8.

TAB.2-8: Primjeri mjera iz PGO JLS koje se navode kao mjere sprječavanja nastanka otpada, iako se sukladno definiciji tog pojma one ne mogu smatrati mjerama sprječavanja nastanka otpada

- (1) Odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
- (2) Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada.
- (3) Razvoj reciklaže.
- (4) Rješavanje vlasničkih odnosa za potrebe izgradnje reciklažnog dvorišta. ...

- (3) Najčešće mjere sprječavanja nastanka otpada odnose se na edukaciju i/ili informiranje. Međutim, plan provedbe i pokazatelji za praćenje provođenja takvih mjera vrlo su rijetko određeni i/ili prikazani.
- (4) U planovima gospodarenja otpadom ruralnih JLS, uz mjere koje se odnose na edukaciju i/ili informiranje, najčešća mjera sprječavanja nastanka otpada je kućno kompostiranje, ali pokazatelji za provođenje efikasnosti te mjere u pravilu nisu određeni.
- (5) Veliki dio mjera u TAB.2-7 predstavlja mjere sprječavanja nastanka otpada, međutim, nisu navedeni mehanizmi – instrumenti i alati za njihovu provedbu, niti su određeni pokazatelji za praćenje tih mjera. Provedba dijela predmetnih mjera i nije u nadležnosti JLS te one mogu biti dane kao primjerice načelna informacija, a ne kao mjera PGO JLS. Primjeri takvih mjera su mjere iz TAB.2-7 u dijelu Izbjegavanje nastajanja otpada u proizvodnji. Još nekoliko primjera navedeno je u TAB.2-9, a oni se odnose na mjere čistije proizvodnje, mjere smanjenja problematičnih tvari i uvođenje ekonomskih instrumenata.

TAB.2-9: Primjeri mjera sprječavanja nastanka otpada iz PGO JLS, koje sukladno svojim ovlastima JLS ne mogu provesti

- (1) Eko dizajn proizvoda.
- (2) Eko dizajn ambalaže.
- (3) Povećana efikasnost u proizvodnji.
- (4) Gospodarske djelatnosti trebaju primijeniti proizvodne sirovine koje su "prijateljske za okoliš" i na taj način izravno doprinijeti smanjenju problematičnih tvari u otpadu. Isto tako gospodarstvo kroz tehnološka rješenja mora omogućiti ponovnu uporabu problematičnih tvari u proizvodnji te na taj način omogućiti njihov kružni tok.
- (5) Planiranje ili drugi ekonomski instrumenti kojima se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa.
- (6) Promicanje istraživanja i razvoja na području postizanja čistijih tehnologija i proizvoda kao i promicanje u poraba rezultata takvoga istraživanja i razvoja.
- (7) Ekonomski instrumenti za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smislu kupnje proizvoda sa što manje ambalaže.
- (8) Znak prijatelj okoliša ... Mjera iz TAB.2-6 koji se odnose na sprječavanje nastanka otpada u proizvodnji.

- (6) Vrlo mali broj PGO JLS navodi kao jednu od mjera sprječavanja nastanka otpada promicanje ponovne uporabe i/ili popravaka odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenti, a samo jedan PGO - općina Gradec daje konkretniji opis aktivnosti i pokazatelja za provedbu takve mjere te se navodi: "Uspostava re-use centra - potrebno je postaviti barem 10 kontejnera za sakupljanje tekstila, knjiga, alata i slično. Potrebno je nabaviti vozila za funkcionalan rad re-use centra. Potrebno je osigurati dugoročni prostor za potrebe centra i sredstva za njego neometan rad - najmanje do trenutka financijske samodostatnosti."
- (7) Mali broj PGO JLS prepoznaje važnost sustava upravljanja okolišem, kao instrumenta sprječavanja nastanka otpada. Međutim, konstrukcije mjera koje se odnose sustave upravljanja okolišem vrlo su općenite te nije jasno da li se to odnosi na proizvodni sektor ili na mogućnost za djelovanje JLS u javnom sektoru, gdje

provedbu ove mjere JLS mogu potaknuti i/ili u cijelosti provesti u primjerice tvrtkama u vlasništvu JLS ili u kojima JLS ima vlasnički udio, u vrtićima, u školama,... Pojedinačni slučajevi kao mjeru navode i integraciju kriterija zaštite okoliša i sprječavanja nastanka otpada u postupke javnih nabava, ali bez alata provedbe i pokazatelja praćenja provedbe takve mjere.

- (8) PGO JLS naglašavaju važnost sprječavanja nastanka otpada, ali kako se vidi iz svega prethodno navedenog, unatoč tome što planovi navode veliki broj različitih mjera sprječavanja nastanka otpada nedostaju opisi načina njihove provedbe i praćenja, a i iz dijela samih mjera je jasno da ih JLS sukladno svojim nadležnostima niti ne mogu provesti.

3. AKTIVNOSTI PRAĆENJA PROVEDBE I EFIKASNOSTI MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Sprječavanje nastanka otpada danas se prati u sklopu informacijskog sustava zaštite okoliša, odnosno informacijskog sustava gospodarenja otpadom, koji vodi HAOP. Informacije se primarno odnose na:

- podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz ROO i drugih izvora podataka,
- podatke iz objedinjenih izvješća JLS o provedbi PGO,
- podatke o provedenim izobrazno-informativnim aktivnostima,
- podatke o posebnim kategorijama otpada.

Informacije o sprječavanju nastanka otpada dostupne su u godišnjim izvješćima o podacima iz ROO²⁵ te drugim tematskim publikacijama, dokumentima i izvješćima²⁶ HAOP-a. Podaci o sprječavanju nastanka otpada sastavni su dio Izvješća o stanju okoliša RH, te su primjerice u zadnjem Izvješću za razdoblje 2009.-2012. dani kvantitativni podaci o kretanju količina otpada i intenzitetu stvaranja otpada te kvalitativni zaključci o izbjegavanju i smanjivanju otpada.

3.1. INFORMACIJE O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA

Kako je već rečeno u poglavlju 1. UVOD, osnovni planski dokumenti u gospodarenju otpadom su: Plan gospodarenja otpadom RH, čiji je sastavni dio Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. To su dokumenti koji utvrđuju mjere sprječavanja nastanka otpada.

Izrađena su tri nacrti PGO RH. Nacrt PGO RH 2015.-2021. predložio je kvalitativne ciljeve i mjere sprječavanja nastanka otpada i dao je prijedlog pokazatelja za praćenja provedbe i efikasnosti mjera sprječavanja nastanka otpada. Isto je navedeno u TAB.2-2 i TAB.2-3 u poglavlju 2. PREGLED CILJEVA I MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA. Nacrt PGO RH 2016.-2022. iz lipnja nije dao prijedlog pokazatelja. Pokazatelji PGO RH 2016.-2022. iz studenog navedeni su u TAB.2-5. Razlike nacrti PGO RH 2016.-2022. iz studenog u odnosu na nacrt PGO RH 2015.-2021. su:

- (1) Kod općih pokazatelja predlaže se pratiti sredstva EU fondova, a ne FZOEU utrošena u projekte sprječavanja nastanka otpada.
- (2) S obzirom da je dodana mjera poticanja sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica, onda se u PGO RH 2016.-2022. iz studenog pojavljuje novi pokazatelj: smanjenje potrošnje laganih plastičnih vrećica (količina vrećica stavljenih na tržište).
- (3) Nacrt PGO RH 2015.-2021. kao jedan od pokazatelja provođenja mjere Promicanje održive gradnje predlaže praćenja broja Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš u kojima su propisane mjere sprječavanja nastanka otpada. Nacrt PGO RH 2016.-2022. iz studenog ne predlaže taj pokazatelj.

²⁵ <http://www.azo.hr/IzvjesciaROO01>

²⁶ <http://www.azo.hr/Izvjescia14> i <http://www.azo.hr/Publikacije10>

Dio pokazatelja predloženih u nacrtu PGO RH ne odgovara definiciji pokazatelja te je u TAB.3-1 dana njihova podjela na klasične pokazatelje, koji su osmišljeni za praćenje trendova, te na pokazatelje koji predstavljaju kvalitativni cilj ili informaciju o provedbi u sklopu mjera predloženih aktivnosti.²⁷

TAB.3-1: Raspodjela pokazatelja predloženih u nacrtu PGO RH 2015.-2021.

Pokazatelji za praćenja trendova	Ostalo
OPĆI CILJEVI	
Intenzitet proizvodnje otpada - razdvajanje gospodarskog rasta i proizvodnje otpada. Sredstva FZOEU ²⁸ utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada.	-
SPRJEČAVANJE NASTANKA GRAĐEVNOG OTPADA	
Količina ukupno nastalog građevnog otpada. Broj korisnika poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. Broj Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš u kojima su propisane mjere sprječavanja nastanka otpada. ²⁹	Definirani uvjeti koje mora zadovoljiti materijal od rušenja. Uspostavljen središnji registar zgradarstva. Izrađen Vodič za održivu gradnju. Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal. Tematika zelene gradnje uključena u stručne ispite.
SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA	
Količina ukupno nastalog biootpada. OTPAD OD HRANE: Broj provedenih nacionalnih kampanja. Broj provedenih kampanja na razini JLS. Broj lokalnih PGO koji imaju obrađene mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane. Broj JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije. Broj radionica organiziranih u JLS. Broj izrađenih letaka, brošura... Količina otpada od hrane koja završava na odlagalištima. Broj inicijativa za doniranje hrane. KOMPOSTIRANJE: Broj kućanstava koja kompostira vlastiti otpad. Broj kampanja JLS na temu kućnog kompostiranja. Broj sufinanciranih kućnih kompostera.	OTPAD OD HRANE: Izrađene smjernice za JLS na temu pripreme lokalnih PGO. Provedeno statističko istraživanje s aktivnostima prikupljanja podataka o otpadu od hrane Provedena kampanja na temu doniranja hrane.
SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA³⁰	
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada. Količina ukupno nastalog otpada od hrane. Posjećenost internetske stranice MZOE-a u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada. Otvoreni profili na društvenim mrežama i broj like-ova, odnosno	Izrađen komunikacijski plan. Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal Izrađen priručnik za građane.

²⁷ Obzirom da je u poglavlju 2. PREGLED CILJEVA I MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, po analizi PGO JLS, zaključeno je da su pokazatelji za praćenje napretka u sprječavanju nastanka otpada u PGO JLS vrlo rijetko određeni, isti nisu predmet ovog poglavlja.

²⁸ Ovim pokazateljem u nacrtu PGO RH 2016.-2022. ne prate se sredstva FZOEU, već sredstva EU fondova.

²⁹ Ovaj pokazatelj ne nalazi se u nacrtu PGO RH 2106.-2022. – studeni.

³⁰ U odnosu na nacrt PGO RH 2015.-2016., nacrt PGO RH 2016.-2022 – studeni dodao je mjeru Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih vrećica i pokazatelj Smanjenje potrošnje laganih plastičnih vrećica (količina vrećica stavljenih na tržište).

Pokazatelji za praćenja trendova	Ostalo
članstava. Broj emitiranih oglasa. Broj posjeta školama i/ili vrtićima.	
SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG, EE OTPADA I GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA,	
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada. Količina ukupno nastalog EE otpada. Količina ukupno nastalog otpadnog papira i kartona. Broj provedenih zelenih i održivih javnih i korporativnih nabava. Broj održanih edukacija na temu zelene i održive javne nabave.	Izrađen priručnik za provedbu zelene i održive javne nabave. Uspostavljena baza podataka zelenih proizvoda Definirani uobičajeni kriteriji po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje.
SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA	
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada. Količina ukupno nastalog EE otpada. Broj tvrtki koje se bave oporabom ili iskorištavanjem korisnih dijelova otpada. Broj novootvorenih radnih mjesta na području ponovne uporabe otpada. Broj informativnih materijala na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda. Broj organiziranih događanja za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima.	Provedena komunikacijska kampanja na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal.

Uz pokazatelje predložene nacrtom PGO RH, u praksi su prepoznate i druge teme vezane uz sprječavanje nastanka otpada koje se mogu pratiti u sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse. To su primjerice sustavi upravljanja okolišem, znakovi zaštite okoliša, najbolje raspoložive tehnike, čistija proizvodnja, eko-dizajn te smanjenje štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Pokazatelji koje će odrediti PGO RH, HAOP će pratiti u informacijskom sustavu gospodarenja otpadom te su u nastavku, u poglavlju 3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA opisane moguće aktivnosti praćenja klasičnih pokazatelje za praćenje trendova, odnosno sagledavanje prošlih i predviđanja budućih promjena iz TAB.3-1. Ostali pokazatelji iz TAB.3-1 nisu analizirani jer predstavljaju jednokratnu aktivnost te je dovoljno samo zabilježiti da li je aktivnost realizirana i ako je, kada ja došlo do njene realizacije. Dan je i opis mogućnosti praćenja drugih tema vezanih uz sprječavanje nastanka otpada, koje se odnose na sustave upravljanja okolišem, znakove zaštite okoliša, najbolje raspoložive tehnike, čistiju proizvodnju, eko-dizajn, smanjenje štetnih tvari u materijalima i proizvodima i drugo. S obzirom da je nacrt PGO RH 2016.-2022. – studeni dodao mjeru koja se odnosi na poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica u nastavku je dan i prijedlog praćenja pokazatelja za praćenje provedbe predmetne mjere, a prokomentirane su i druge razlike između pokazatelja nacrta PGO RH 2015.-2021. i PGO RH 2016.-2022. – studeni.³¹

³¹ Sukladno projektnom zadatku i dogovoru s naručiteljem ovaj se dokument primarno referira na mjere sprječavanja nastanka otpada iz nacrta PGO RH za razdoblje 2015.-2021., ali je ovdje uzet u obzir i zadnji nacrt PGO RH 2016.-2022. – studeni koji ima prijedlog pokazatelja, za razliku od nacrta PGO RH 2016.-2022 – lipanj koji nije dao prijedlog pokazatelja.

3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA

Iz TAB.3-1 u poglavlju 3.1. INFORMACIJE O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA vidi se da je u nacrtu PGO RH predviđeno kod klasičnih pokazatelja praćenje količina pojedinih vrsta otpada te drugih specifičnih aktivnosti, od kojih se, sukladno broju pokazatelja, mogu izdvojiti edukativno-informativne aktivnosti u vezi sprječavanja nastanka otpada od hrane, aktivnosti vezane uz kompostiranje, poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda, zelenu javnu nabavu te ostalo.

Pojedine mjere i pokazatelji odnose se na više vrsta otpada te su opisi aktivnosti praćenja informacija o sprječavanju nastanka otpada u nastavku podijeljena na:

- (1) pokazatelje za praćenje općih ciljeva,
- (2) pokazatelje sprječavanja nastanka građevnog otpada,
- (3) pokazatelje sprječavanja nastanka biootpada,
- (4) pokazatelje sprječavanja nastanka komunalnog otpada,
- (5) pokazatelje sprječavanja nastanka otpadnog papira i kartona,
- (6) pokazatelje sprječavanje nastanka EE otpada,
- (7) pokazatelje koji se odnose na poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda³²,
- (8) pokazatelje zelene javne nabave³³ i
- (9) ostale pokazatelje povezane sa sustavima upravljanja okolišem, znakovima zaštite okoliša, najbolje raspoloživim tehnologijama, čistijom proizvodnjom, eko-dizajnom te smanjenjem štetnih tvari u materijalima i proizvodima i drugim temama.

3.2.1 Pokazatelji za praćenje općih ciljeva

INTENZITET PROIZVODNJE OTPADA – RAZDVAJANJE GOSPODARSKOG RASTA I PROIZVODNJE OTPADA: Ovim pokazateljem povezuju se podaci o količinama otpada s podacima o gospodarskoj aktivnosti i broju stanovnika. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom, kao odnos BDP-a po stanovniku i količine nastalog otpada po stanovniku, u godini, za nacionalnu razinu.

Podaci o nastaloj količini otpada dostupni su u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Podaci o BDP-u su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka. Popisi stanovništva provode se svakih deset godina. Procjene broja stanovnika na razini RH i JP(R)S DZS objavljuje na godišnjoj razini, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

³² Sukladno nacrtu PGO RH 2015.-2021 / PGO RH 2016.-2022 – studeni ovi se pokazatelji odnose na komunalni otpad i EE otpad.

³³ Sukladno nacrtu PGO RH 2015.-2021 / PGO RH 2016.-2022 – studeni ovi se pokazatelji odnose na komunalni, građevni i EE otpad te otpadni papir i karton.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom kao odnos BDP-a po stanovniku i količine nastalog otpada po stanovniku, u godini, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

SREDSTVA UTROŠENA U PROJEKTE GOSPODARENJA OTPADOM U PODRUČJU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA: Nacrt PGO RH 2015.-2021. predlaže da se prate sredstva FZOEU utrošena u projekte sprječavana nastanka otpada, dok nacrt PGO RH 2016.-2022. – studeni predlaže praćenje sredstva EU fondova utrošena u projekte sprječavanja nastanka otpada.

Sredstva FZOEU koriste se za financiranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, što uključuje i poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada³⁴. Podaci o ukupnim sredstvima FZOEU u kategoriji Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada dostupni su godišnjim Izvješćima o ostvarenju Programa rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Podaci o povučenim sredstvima EU dostupni su u ministarstvu nadležnom za upravljanje sredstvima iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, danas je to Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Predlaže se da HAOP u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.2 Pokazatelji sprječavanja nastanka građevnog otpada

KOLIČINA UKUPNOG NASTALOG GRAĐEVNOG OTPADA: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Sukladno dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENTA I ALATA preporuka je, uz ukupnu količinu građevnog otpada, iskazati i specifičnu količinu u odnosu na BDV. Podaci o BDV-u su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

Predlaže se podatke o ukupnoj i specifičnoj količini građevnog otpada prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu, sa zadnjim dostupnim podacima o količini građevnog otpada i BDV-u za istu godinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ KORISNIKA POTICAJNE NAKNADE ZA PONOVRNO KORIŠTENJE MATERIJALA OD RUŠENJA: Poticajna naknada za ponovno korištenje materijala od rušenja danas nije uspostavljena, a da bi se ona uspostavila

³⁴ Terminologija prema Zakonu o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03, 144/12).

potrebna je izmjena / prilagodba zakonodavnih okvira. Kada se predmetna naknada uspostavi, predlaže se da u sklopu budućeg sustava sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP prikuplja na godišnjoj razini podatke o naknadi te da se podaci prikazuju tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ RJEŠENJA O PRIHVATLJIVOSTI ZAHVATA ZA OKOLIŠ U KOJIMA SU PROPISANE MJERE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA³⁵: MZOE nadležno je za postupke procjene utjecaja na okoliš za zahvate iz Priloga I i II Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14). Upravni odjeli JP(R)S koji obavljaju poslove zaštite okoliša nadležni su za zahvate iz Priloga III. Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš javno su dostupna na mrežnim stranicama nadležnih tijela. Upravni odjeli JP(R)S koji obavljaju poslove zaštite okoliša izdaju rješenja dostavljajući MZOE-u.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini prikupljanjem rješenja o prihvatljivosti zahvata i analizom mjera zaštite okoliša iz predmetnih rješenja. Predlaže se da se s MZOE razmotri da rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš imaju posebno izdvojene mjere zaštite okoliša koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada. Broj rješenja koji sadrži mjere sprječavanja nastanka otpada predlaže se prikazati tabelarno ili grafikonom za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.3 Pokazatelji sprječavanja nastanka biootpada

KOLIČINA UKUPNO NASTALOG BIOOTPADA: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci u ROO dostavljaju se nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Bitno je napomenuti da se značajna količina biootpada nalazi i u komunalnom otpadu, što je također potrebno uzeti u obzir kod praćenja količine ukupno nastalog biootpada. Taj udio određuje se posebnim procjenama. Zadnji obrađeni podaci dostupni su u publikacijama / izvješćima HAOP-a.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini. Predlaže se podatke o ukupnoj količini biootpada prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ PROVEDENIH NACIONALNIH KAMPANJA (odnosi se na sprječavanje nastanka biootpada – OTPAD OD HRANE): Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini. Nositelj aktivnosti, pa time i izvor podataka nije predložen / definiran u nacrtu PGO RH, ali s obzirom da je riječ o nacionalnim kampanjama, mogući izvori informacija svode se na MZOE, FZOEU i HAOP. Predlaže se podatke o broju nacionalnih kampanja prikupljati godišnje i prikazivati tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

³⁵ Ovo je pokazatelj iz nacrta PGO RH 2015.-2021. Nacrt PGO RH 2016.-2022. – studeni nema taj pokazatelj.

BROJ PROVEDENIH KAMPANJA NA RAZINI JLS (odnosi se na sprječavanje nastanka biootpada – OTPAD OD HRANE): Podaci o broju kampanja trebali bi biti dostupni u izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS.³⁶ Predlaže se tabelarni prikaz broja kampanja po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ LOKALNIH PGO KOJI IMAJU OBRAĐENE MJERE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA OD HRANE: JLS moraju svoje PGO objaviti u svom službenom glasilu. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom PGO-a JLS ili slanjem anketnog upitnika JLS. Predlaže se broj PGO JLS koji imaju mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane prikazati tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ JLS KOJE PROVODE IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI U SVRHU PREVENCIJE (odnosi se na sprječavanje nastanka biootpada – OTPAD OD HRANE): Sastavni dio izvješća JLS o provedbi PGO RH je izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini, analizom izvješća JLS o provedbi PGO RH, uz dodatan anketni upit JLS.³⁷ Predlaže se tabelarni ili grafički prikaz broja JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije otpada od hrane. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ RADIONICA ORGANIZIRANIH U JLS (odnosi se na sprječavanje nastanka biootpada – OTPAD OD HRANE): Podaci o broju radionica trebali bi biti dostupni u izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje

³⁶ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit.

³⁷ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit. Nadalje, anketni upit se predlaže i zato što sukladno propisima s područja gospodarenja otpadom prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom, koje propisuje MZOE godišnjim naputkom, ne mora svake godine biti otpad od hrane, što ne znači da JLS u tome smislu ne provode određene aktivnosti.

izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

U budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse predlaže se da HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS. Predlaže se tabelarni prikaz o broju radionica po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ IZRAĐENIH LETAKA, BROŠURA... (odnosi se na sprječavanje nastanka biootpada – OTPAD OD HRANE): Podaci o broju izrađenih letaka, brošura trebali bi biti dostupni u izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS³⁸. Predlaže se tabelarni prikaz o broju izrađenih letaka, brošura,... po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

KOLIČINA OTPADA OD HRANE KOJA ZAVRŠAVA NA ODLAGALIŠTIMA: Podaci o vrstama i količinama otpada koji se odlažu dostupni su u ROO - podaci dostavljeni na OZO obrascu i u Centralnom sustavu upravljanja informacijama o odlagalištima – podaci dostavljeni na OOO obrascu. OZO obrazac dostavlja se nadležnom tijelu u propisanom obliku do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. OOO obrazac dostavlja se u propisanom obliku HAOP-u dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Predlaže se u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse godišnja obrada podataka iz prethodnih izvora podataka te izrada tabelarnog i grafičkog prikaza količina otpada od hrane koja završava na odlagalištima za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ INICIJATIVA ZA DONIRANJE HRANE: Doniranje hrane aktivnost je koja je u RH u začetku, s obzirom da je provedbeni propis koji regulira doniranje hrane³⁹ stupio na snagu u listopadu 2015. godine. U budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse predlaže se za početak da HAOP upućuje godišnje upit o inicijativama za doniranje hrane Ministarstvu poljoprivrede, JP(R)S i JLS, udrugama iz Registru udruga u RH pri Ministarstvu uprave čije je područje djelovanja Socijalna djelatnost – djelatnost Humanitarna pomoć te većim trgovačkim lancima. Podatke se predlaže pratiti na godišnjoj razini. Broj inicijativa predlaže se prikazati

³⁸ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit.

³⁹ Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (NN 119/15).

tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije. Sukladno zaključcima iz dokumenta PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA, predlaže se da se upitom prema Ministarstvu poljoprivrede prikupljaju i podaci o količini donirane hrane.

BROJ KUĆANSTAVA KOJA KOMPOSTIRAJU VLASTITI OTPAD: Podaci o broju kompostera te time vezano broj kućanstva koja kompostiraju otpad trebali bi biti dostupni u izvješćima JLS o provedbi PGO RH i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS.⁴⁰ Predlaže se tabelarni prikaz broja kućanstva po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ KAMPANJA JLS NA TEMU KUĆNOG KOMPOSTIRANJA: Podaci o broju kampanja JLS na temu kompostiranja trebali bi biti dostupni u izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS.⁴¹ Predlaže se tabelarni ili grafički prikaz broja JLS koje provode kampanje na temu kućnog kompostiranja za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ SUFINANCIRANIH KUĆNIH KOMPOSTERA: Podaci o broju sufinanciranih kompostera dostupni su u izvješćima JLS o provedbi PGO RH i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

⁴⁰ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit.

⁴¹ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit. Nadalje, anketni upit se predlaže i zato što sukladno propisima s područja gospodarenja otpadom prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom, koje propisuje MZOE godišnjim naputkom, ne mora svake godine biti kućno kompostiranje, što ne znači da JLS u tome smislu ne provode određene aktivnosti.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan upit prema FZOEU / tijelu nadležnom za EU sredstva.⁴² Predlaže se tabelarni prikaz broja kompostera po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.4 Pokazatelji sprječavanja nastanka komunalnog otpada

KOLIČINA UKUPNO NASTALOG KOMUNALNOG OTPADA: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Sukladno dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA preporuka je, uz ukupnu količinu komunalnog otpada, iskazati i specifičnu količinu u odnosu na BDP i u odnosu na broj stanovnika. Podaci o BDP-u su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka. Popisi stanovništva provode se svakih deset godina. Procjene broja stanovnika na razini RH i JP(R)S DZS objavljuje na godišnjoj razini, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

Predlaže se podatke o ukupnoj i specifičnoj količini komunalnog otpada prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

KOLIČINA UKUPNO NASTALOG OTPADA OD HRANE: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Bitno je napomenuti i da je otpad od hrane prisutan u više vrsta otpada kao što npr. u otpadu KB 20 03 01 – miješani komunalni otpada i 20 03 02 – otpad s tržnica što je potrebno uzeti u obzir kod praćenja količine ukupno nastalog otpada od hrane. Za određivanje reprezentativnog udjela provode se posebna istraživanja i/ili procjene.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Sukladno dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA preporuka je uz ukupnu količinu iskazati specifičnu količinu otpada od hrane u odnosu na BDP i potrošnju kućanstva. Podaci o BDP-u i potrošnju su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS,

⁴² S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit.

sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

Predlaže se podatke o ukupnoj i specifičnoj količini otpada od hrane prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

POSJEĆENOST INTERNETSKJE STRANICE MZOE U DIJELU KOJI SE TIČE SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA: Trenutno MZOE nema na svojoj stranici poseban dio koji se odnosi na sprječavanje nastanka otpada.⁴³

Kada se otvori tematska internetska stanica MZOE, predlaže se da u sklopu budućeg sustava sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP upitom prikuplja na godišnjoj razini podatke o posjećenosti mrežne stranice MZOE u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada. Predlaže se pokazatelj prikazati tabelarno ili grafikonom. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

OTVORENI PROFILI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA I BROJ LIKE-OVA, ODNOSNO ČLANSTAVA:

Predmetno trenutno nije realizirano i u nacrtu PGO RH nije predložen nositelj aktivnosti. Kada se otvore profili na društvenim mrežama, predlaže se, da u sklopu budućeg sustava sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse, HAOP prikuplja na godišnjoj razini podatke o broju like-ova, odnosno članstva. Predlaže se broj like-ova i članstva prikazati tabelarno ili grafikonom. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ EMITIRANIH OGLASA: Podaci o broju emitiranih oglasa koje organizira JLS trebali bi biti dostupni u Izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u službenom glasilu i na mrežnim stranicama. Mogući izvor podataka o broju emitiranih oglasa na nacionalnoj razini su MZOE i FZOEU.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS⁴⁴, MZOE i FZOEU. Predlaže se tabelarni ili grafički prikaz broja oglasa za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ POSJETA ŠKOLAMA I/ILI VRTIĆIMA: Podaci o broju posjeta školama i/ili vrtićima trebali bi biti dostupni u Izvješćima JLS o provedbi PGO RH, čiji je sastavni dio izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti, i u godišnjim Izvješćima JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave. JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH JP(R)S do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. JP(R)S dostavlja godišnje izvješće o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS

⁴³ Postoji posebna stranica koja je prvenstveno posvećena razvrstavanju i odvojenom sakupljanju otpada. .

⁴⁴ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit. Nadalje, anketni upit se predlaže i zato što sukladno propisima s područja gospodarenja otpadom prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom, koje propisuje MZOE godišnjim naputkom, ne mora svake godine biti komunalni otpad, što ne znači da JLS u tome smislu ne provode određene aktivnosti.

MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje ga u službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP ovaj pokazatelj prati na godišnjoj razini analizom prethodno navedenih izvora podataka, uz dodatan anketni upit JLS.⁴⁵ Predlaže se tabelarni ili grafički prikaz broja posjeta školama i vrtićima, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ TVRTKI KOJE SE BAVE OPORABOM ILI ISKORIŠTAVANJEM KORISNIH DIJELOVA OTPADA⁴⁶: Podaci o broju tvrtki koje se bave oporabom otpada dostupni su u Registru potvrda i dozvola koji vodi HAOP, u dijelu podataka o tvrtkama koje imaju dozvolu za gospodarenje otpadom za neki od postupaka oporabe otpada. Praćenje tvrtki koje se bave iskorištavanjem korisnih dijelova otpada danas nije moguće.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse za početak HAOP prati na godišnjoj razini broj tvrtki koje se bave oporabom. Njihov se broj prikazuje tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

(SMANJENJE) OTPADNIH PLASTIČNIH VREĆICA⁴⁷: Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP, u suradnji s HGK, na godišnjoj razini prati podatke o uvezenim i proizvedenim plastičnim vrećicama. Prikupljeni podaci prikazuju se tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.5 Pokazatelji sprječavanja nastanka otpadnog papira i kartona

KOLIČINA UKUPNO NASTALOG OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Bitno je napomenuti i da je otpadni papir i karton značajno prisutan u komunalnom otpadu, što je potrebno uzeti u obzir kod određivanja ukupno nastalog otpadnog papira i kartona. Taj udio određuje se posebnim procjenama. Zadnji obrađeni podaci dostupni su u publikacijama / izvješćima HAOP-a.

⁴⁵ S obzirom na rezultate analize prikupljenih izvješća JLS o provedbi PGO (RH) – vidjeti **PRILOG 1** predložen je dodatni anketni upit. Nadalje, anketni upit se predlaže i zato što sukladno propisima s područja gospodarenja otpadom prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom, koje propisuje MZOE godišnjim naputkom, ne mora svake godine biti komunalni otpad, što ne znači da JLS u tome smislu ne provode određene aktivnosti.

⁴⁶ Ovo je istovremeno i pokazatelj sprječavanja nastanka EE otpada.

⁴⁷ U nacrtu PGO RH 2016.-2022. – studeni s ciljem sprječavanja nastanka komunalnog otpada predložena je mjera poticanje sprječavanja nastanka otpadnih vrećica, koja se namjerava provesti kroz naplatu za lagane plastične vrećice za nošenje i obavezu prodavatelja da na mjestima prodaje plastičnih vrećica informiraju potrošače u utjecaju njihove prekomjerne potrošnje na okoliš.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Sukladno dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA preporuka je uz ukupnu količinu iskazati specifičnu količinu otpadnog papira i kartona u odnosu na broj stanovnika, BDP i potrošnju kućanstva. Popisi stanovništva provode se svakih deset godina. Procjene broja stanovnika na razini RH i JP(R)S DZS objavljuje na godišnjoj razini, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka. Podaci o BDP-u i potrošnji kućanstva su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

Predlaže se podatke o ukupnoj i specifičnoj količini otpada od papira i kartona prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.6 Pokazatelji sprječavanja nastanka EE otpada⁴⁸

KOLIČINA UKUPNO NASTALOG EE OTPADA: Kretanje količina različitih vrsta otpada prati HAOP. Podaci su dostupni u ROO. Podaci se dostavljaju nadležnom tijelu u propisanom obliku elektroničkim putem do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadležno tijelo HAOP-u verifikacijom potvrđuje provedenu kontrolu kvalitete podataka te time provodi dostavu podataka u elektroničkom obliku do 15. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Podaci o EE otpadu dostupni su i u FZOEU, s obzirom da je riječ o posebnoj kategoriji otpada u sustavu naknada gospodarenja otpadom.

Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Sukladno dokumentu PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA preporuka je uz ukupnu količinu iskazati i specifičnu količinu EE otpada u odnosu na BDP i u odnosu na potrošnju kućanstva. Podaci o BDP-u i potrošnji su podaci koje iz različitih izvora prikuplja, obrađuje i objavljuje DZS, sukladno godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti RH, godišnjim programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka.

Predlaže se podatke o ukupnoj i specifičnoj količini EE otpada prikazivati tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.7 Pokazatelje koji se odnose na poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

BROJ NOVOOTVORENIH RADNIH MJESTA NA PODRUČJU PONOVDNE UPORABE OTPADA: Za praćenje ovog pokazatelja potrebna je prethodna izmjena zakonodavnog okvira. Kada se ona provede, predlaže se da HAOP prikuplja podatke o broju radnih mjesta na području ponovne uporabe otpada te da se podataka tabelarno ili grafički prikazuje za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

⁴⁸ Pokazatelj sprječavanja nastanka EE otpada obuhvaća i pokazatelj BROJ TVRTKI KOJE SE BAVE OPORABOM ILI ISKORIŠTAVANJEM KORISNIH DIJELOVA OTPADA, koji je obrađen u poglavlju 3.2.4. Pokazatelji sprječavanja nastanka komunalnog otpada te se zato ovdje ne ponavlja.

BROJ INFORMATIVNIH MATERIJALA NA TEMU PONOVOG KORIŠTENJA RABLJENIH PROIZVODA:

Izvori podataka o predmetnom mogu biti različiti. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini, za početak slanjem upita prema MZOE, FZOEU, JP(R)S i JLS. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ ORGANIZIRANIH DOGAĐANJA ZA PRIKUPLJANJE, RAZMJENU I TRGOVINU RABLJENIH PROIZVODA:

S obzirom da nacrt PGO RH navodi da će JLS organizirati akcije skupljanja isluženih proizvoda, predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini predmetne podatke slanjem anketnog upita JLS. Pokazatelj se prikazuje tabelarno po JLS i grafikonom za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.8 Pokazatelji vezani uz zelenu i održivu javnu nabavu

BROJ PROVEDENIH JAVNIH ZELENIH I ODRŽIVIH JAVNIH I KORPORATIVNIH NABAVA: Podaci o zelenim javnim nabavama dostupni su u statističkim izvješćima o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj, koje na godišnjoj razini izrađuje Uprava za sustav javne nabave Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrata. Potrebne su s tijelom nadležnim za javnu nabavu dodatne aktivnosti za praćenje održive javne nabave. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse za početak HAOP prati na godišnjoj razini podatke o zelenim javnim nabavama. Broj provedenih zelenih javnih nabava prikazuje se tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

BROJ ODRŽANIH EDUKACIJA NA TEMU ZELENE I ODRŽIVE JAVNE NABAVE: Podaci o broju predmetnih edukacija dostupni su u Upravi za sustav javne nabave pri Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrata. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini, slanjem upita Upravi za sustav javne nabave. Broj održanih edukacija prikazuje se tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

3.2.9 Ostali pokazatelji

SUSTAVI UPRAVLJANJA OKOLIŠEM - EMAS: Postupak registracije u sustav EMAS vodi HAOP. Prijava za registraciju podnosi se HAOP-u. Organizacija koja je udovoljila zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1221/2009 registrirana je u javno dostupnom nacionalnom Registru sustava EMAS⁴⁹ i u javno dostupnom Registru EMAS Europske Unije⁵⁰. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

⁴⁹ <http://emas.azo.hr/>

⁵⁰ <http://ec.europa.eu/environment/emas/register/>

SUSTAVI UPRAVLJANJA OKOLIŠEM - ISO 14001 SUSTAV: ISO 14001 temelji se na međunarodnom komercijalnom standardu ISO 14001:2015 koji je na nacionalnoj razini prenesen normom HRN EN ISO 14001:2015. Osim norme ISO 14001:2015 objavljeno je i novo izdanje norme ISO 14004:2016 koja će pomoći organizacijama u što boljem upravljanju sustava okolišem prema normi ISO 14001:2015. Uvođenje ISO 14001 sustava je dobrovoljno i većina organizacija koje uložuje svoje vrijeme i resurse u pripremu sustava upravljanja okolišem želi dobiti certifikat kao potvrdu sukladnosti svog sustava sa zahtjevima norme. U RH ne postoji službena registracija organizacija koje imaju certificiran sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001:2015. Postoje baze podataka izdanih ISO 14001 certifikata koje vode same certifikacijske organizacije ili neke druge organizacije. Međutim, sadržaj, način prikupljanja podataka te vjerodostojnost i cjelovitost tih baza teško je provjeriti i često se radi o poslovno zaštićenim podacima. Primjer jedne od baza podataka o ISO 14001 certificiranim organizacijama je web portal za sustave upravljanja.⁵¹ Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini, za početak koristeći podatke s web portala za sustave upravljanja. Broj certificiranih organizacija se prikazuje tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA - ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA "PRIJATELJ OKOLIŠA"⁵²: MZOE vodi Registar nositelja znaka Prijatelj okoliša. Registar se objavljuje na mrežnoj stranici MZOE. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini, putem informacija na mrežnoj stranici MZOE ili slanjem upita MZOE-u. Pokazatelj se prikazuje tabelarno, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA EUROPSKE UNIJE – EU ECOLABEL⁵³: Zahtjev za dodjelu EU Ecolabel podnosi se MZOE. Po odobrenju zahtjeva i ispunjavanju ugovora operater koji je podnio zahtjev i MZOE potpisuju ugovor. U ugovoru je određen rok korištenja EU Ecolabel u skladu s razdobljem važenja mjerila za određenu skupinu proizvoda. Ugovor MZOE dostavlja i FZOEU. MZOE popis svih ugovora objavljuje na svojoj mrežnoj stranici. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse ovaj pokazatelj HAOP prati na godišnjoj razini, putem informacija na mrežnoj stranici MZOE ili slanjem upita MZOE. Pokazatelj se prikazuje tabelarno, za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

NAJBOLJE RASPOLOŽIVE TEHNIKE⁵⁴: Zaključci o najbolje raspoloživim tehnikama jedan su od temeljnih dokumenata za utvrđivanje uvjeta okolišne dozvole. Obveznici ishođenja okolišne dozvole određeni su posebnim propisima. Okolišne dozvole javno su dostupne na mrežnoj stranici MZOE, a iste se dostavljaju u HAOP. Predlaže se

⁵¹ www.kvaliteta.net

⁵² Znak zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" je dobrovoljni instrument zaštite okoliša kojim se označavaju proizvodi, a koji se u usporedbi sa sličnim proizvodima odlikuju manje negativnim utjecajem na okoliš u cjelokupnom životnom ciklusu.

⁵³ Program dodjele EU Ecolabel je dobrovoljni instrument zaštite okoliša namijenjen promociji proizvoda i usluga s manje nepovoljnim utjecajem na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa u usporedbi sa sličnim ili istim proizvodima i uslugama iz iste skupine.

⁵⁴ Najbolje raspoložive tehnike su najnaprednija faza u razvoju aktivnosti i njihovih načina rada, što pokazuje kolika je praktična primjenjivost pojedinih tehnika kao osnova za granične vrijednosti emisije i ostale uvjete dozvole koji su osmišljeni kako bi spriječili i, gdje to nije izvedivo, smanjili emisije i utjecaj na okoliš u cijelosti.

da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP analizom okolišnih dozvola prati na godišnjoj razini broj okolišnih dozvola koje sadrže mjere sprječavanja nastanka otpada u odnosu na ukupan broj okolišnih dozvola. Predlaže se da se s MZOE razmotri i da rješenja o okolišnoj dozvoli imaju posebno izdvojene uvjete koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada. Pokazatelj se prikazuje tabelarno ili grafikonom. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

ČISTIIJA PROIZVODNJA⁵⁵: Nekada je referentni centar za čistiju proizvodnju bio Hrvatski centar za čistiju proizvodnju, kao nevladina ustanova koja promiče koncept čistije proizvodnje u Hrvatskoj. Danas je Hrvatski centar za čistiju proizvodnju jedna od ustanova HEP⁵⁶ grupe. Sukladno definiciji pojmova čistija proizvodnja, najbolje raspoložive tehnike te znakova zaštite okoliša vidi se da se te teme isprepliću i imaju znatan broj zajedničkih odrednica. Međutim, nisu svi poslovni subjekti obveznici ishođenja okolišne dozvole, niti će svi poslovni subjekti pokrenuti procedure ishođenja nekog od znakova zaštite okoliša, a u svom poslovanju planiraju ili provode elemente čistije proizvodnje. S toga se predlaže da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP na godišnjoj razini organizira anketni upit na temu čistije proizvodnje za poslovne subjekte te da se u suradnji s HGK i HOK isti distribuira članovima tih komora. Prikupljeni podaci prikazuje se tabelarno ili grafikonom za nacionalnu razinu. Pokazatelj treba biti javno dostupan kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.

EKO-DIZAJN⁵⁷: Danas su u RH zahtjevi za eko-dizajn utvrđeni samo za proizvode povezane s energijom i ti proizvodi imaju oznaku "CE". Prije stavljanja proizvoda obuhvaćenog provedbenim mjerama na tržište i/ili stavljanja u uporabu, proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik osiguravaju da je obavljeno ocjenjivanje sukladnosti proizvoda sa svim odgovarajućim zahtjevima primjenjive provedbene mjere. Prije nego se proizvod povezan s energijom stavi na tržište i/ili u uporabu pričvršćuje se oznaka sukladnosti "CE" i izdaje se EU Izjava o sukladnosti, čime proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik jamči i izjavljuje da je proizvod povezan s energijom u skladu s odgovarajućim odredbama primjenjive provedbene mjere. Dokumente u vezi postupka ocjenjivanja sukladnosti i izjave o sukladnosti čuva proizvođač opreme ili njegov ovlašteni zastupnik. S obzirom na veliki broj proizvođača i zastupnika i proizvoda primjerice istog tipa, ali različitog proizvođača predlaže se samo da HAOP u suradnji s MZOE i/ili FZOEU organizira godišnji natječaj za najbolji eko-dizajn te da se podaci o broju prijava i opisu najboljeg eko-dizajna prezentiraju u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse.

SMANJENJE ŠTETNIH TVARI U MATERIJALIMA I PROIZVODIMA: Predmetno je pokriveno nizom propisa s područja kemikalija, zaštite okoliša, gospodarenja otpadom i drugih područja. Kvantitativni podaci koji se odnose na

⁵⁵ Čistija proizvodnja je kontinuirana primjena sveobuhvatne preventivne strategije zaštite okoliša na proizvodni proces, proizvod i usluge s ciljem povećanja učinkovitosti i smanjenja rizika za ljude i okoliš. Za proizvodni proces, čistija proizvodnja uključuje efikasnije korištenje sirovina i energije, zamjenu ili smanjenje korištenja otrovnih i opasnih tvari te smanjenje emisija i otpada na samom mjestu nastanka. Za proizvode, strategija čistija proizvodnja prvenstveno se primjenjuje na smanjivanje utjecaja tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda i usluga, od dizajna i upotrebe do konačnog odlaganja.

⁵⁶ Hrvatska elektroprivreda

⁵⁷ Eko-dizajn podrazumijeva uključivanje ekoloških aspekata u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja njegove ekološke učinkovitosti kroz njegov cijeli životni ciklus.

smanjenje štetnih tvari u materijalima i proizvodima i centralizirano se prate⁵⁸ određeni su propisima s područja gospodarenja otpadom koji se odnose na poliklorirane bifenile (PCB) i ambalažu i ambalažni otpad.

U sustavu gospodarenja PCB-ima, posjednik opreme dužan je na propisanim obrascima i u propisanim rokovima / uvjetima HAOP-u dostaviti podatke koji, između ostaloga, obuhvaćaju broj opreme koja sadrži/je onečišćena PCB-om, masi opreme, sadržaju PCB-a, uključujući i podatke o dekontaminiranoj / zbrinutoj opremi. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP zaprimljene podatke obrađuje na godišnjoj razini te da se podaci o broju opreme / masi opreme, sadržaju PCB-a prikazuje tabelarno ili grafikonom za nacionalnu razinu. Podaci trebaju biti javno dostupni kao samostalni prikazi ili kao sastavni dio tematske publikacije.

U sustavu gospodarenja ambalažom i ambalažnim otpadom predviđen je Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada koji vodi FZOEU. Do uspostave Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, podatke o vrsti i količini jednokratne ambalaže proizvođači / uvoznici / unosnici / izvoznici / iznosnici umjesto na obrascu AO1 – Izvješće o vrsti i količini jednokratne ambalaže, dostavljaju FZOEU na obrascu AO10. Predmetni podaci obuhvaćaju, između ostaloga, količinu ambalaže onečišćene opasnim tvarima. Predlaže se da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP na godišnjoj razini od FZOEU traži podatke od količini ambalaže onečišćene opasnim tvarima. Prikupljeni podaci se prikazuju tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Podaci trebaju biti javno dostupni kao samostalni prikazi ili kao sastavni dio tematske publikacije.

OSTALO: Predlaže se da se u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP na godišnjoj razini prikuplja podatke o:

- (1) aktivnostima / projektima sprječavanja nastanka otpada udruga,
- (2) zajedničkim projektima znanstveno-obrazovnih institucija i industrije koji se odnose na sprječavanje nastanka otpada,
- (3) nagradama i priznanjima MZOE s područja zaštite okoliša, a koji se odnose na sprječavanje nastanka otada.

Predlaže se da podatke o projektima sprječavanja nastanka otpada HAOP prikuplja putem anketnih upita koji se dostavljaju udrugama koje se bave zaštitom okoliša te fakultetima i visokim učilištima. Podatke o nagradama i priznanjima s područja zaštite okoliša, a koji se odnose na sprječavanje nastanka otpada HAOP prikuplja dostavom upita prema MZOE. Prikupljeni podaci se prikazuju tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu, a mogu se objaviti i sažeti opisi projekata. Podaci trebaju biti javno dostupni kao samostalni prikazi ili kao sastavni dio tematske publikacije.

⁵⁸ Propisima je određeno i ograničavanje uporabe određenih opasnih tvari u EE opremi. Princip ishoda odgovarajuće oznake –opet "CE", isti je kao kod eko-dizajna. Proizvođači, odnosno ovlašteni zastupnici dužni su izraditi propisanu tehničku dokumentaciju i, ako je dokazana sukladnost s propisanim zahtjevima, sastaviti EU Izjavu o sukladnosti. Predmetnu dokumentaciju proizvođači / ovlašteni zastupnik čuva kod sebe. S obzirom na veliki broj proizvođača i zastupnika predlaže se da se predmetno trenutno ne prati kao pokazatelj u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse.

4. MOGUĆI IZVORI PODATAKA ZA POTREBE PRAĆENJA PROVEDBE I EFIKASNOSTI MJERA SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

U poglavlju 3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA kod analiziranih pokazatelja navedeni su izvori podataka, a isti su pregledno i sažeto prikazani u TAB.4-1. Neki pokazatelji sukladno današnjim propisima i nadležnostima imaju jasno određene izvore podataka. Za dio pokazatelja iz nacrtu PGO RH nije razvidan nositelj pojedine mjere / aktivnosti pa nije razvidno niti tko može biti izvor podataka, iako se u nekim slučajevima može pretpostaviti određeni logički slijed. Zbog toga su izvori podataka u TAB.4-1 podijeljeni u dvije kolone: definirani izvori podataka i mogući izvori podataka. Sukladno postojećoj praksi prikupljanja podataka prepoznata su određena ograničenja / prepreke za kvalitetno prikupljanje podataka te je isto navedeno u posebnoj koloni u TAB.4-1.

TAB.4-1: Izvori podataka za praćenje provedbe i efikasnosti mjera sprječavanja nastanka otpada

(Prvo su navedeni su klasični pokazatelji za praćenje trendova iz nacrt PGO RH iz TAB.3-1, a potom su navedeni dodatni pokazatelji za praćenje)

Pokazatelj	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka	Ograničenja / prepreke
NACRT PGO RH - OPĆI CILJEVI: Intenzitet proizvodnje otpada - razdvajanje gospodarskog rasta i proizvodnje otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - OPĆI CILJEVI: Nacrt PGO RH 2015.-2021.: Sredstva FZOEU utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada Nacrt PGO RH 2016.-2022 – studeni: Sredstva EU fondova utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada	FZOEU - Izvješća o ostvarivanju Programa rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kategorija Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za sredstva EU fondova utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada	FZOEU, za opise sufinanciranih projekata Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, za opise sufinanciranih projekata	Izdvajanje projekata koji se odnose isključivo na sprječavanja nastanka otpada iz ukupnih podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA GRAĐEVNOG OTPADA: Količina ukupno nastalog građevnog otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA GRAĐEVNOG OTPADA: Broj korisnika poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja	-	-	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj te se ne može navesti mogući izvor podataka. Za realizaciju predmetnog potrebna je izmjena / prilagodba postojećih zakonskih okvira.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA GRAĐEVNOG OTPADA: Broj rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš u kojima su propisane mjere sprječavanja nastanka otpada	MZOE / JP(R)S Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš javno su dostupna na mrežnim stranicama nadležnih tijela. JP(R)S izdana rješenja dostavljaju MZOE	-	Razmotriti s MZOE da rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš imaju posebno izdvojene mjere zaštite okoliša koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA: Količina ukupno nastalog biootpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu biootpada u komunalnom otpadu		Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA / OTPAD OD HRANE: Broj provedenih nacionalnih kampanja	-	MZOE, FZOEU i HAOP	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj. S obzirom da je riječ o nacionalnoj kampanji pretpostavlja se da mogući izvori podataka obuhvaćaju MZOE, FZOEU i HAOP.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA / OTPAD OD HRANE: Broj provedenih kampanja na razini JLS	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA / OTPAD OD HRANE: Broj lokalnih PGO koji imaju obrađene mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane	PGO JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta PGO JLS te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA / OTPAD OD HRANE: Broj JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioriteta tema nije sprječavanje nastanka otpada od hrane. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom, predlaže se da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.

Pokazatelj	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka	Ograničenja / prepreke
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / OTPAD OD HRANE: Broj radionica organiziranih u JLS	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / OTPAD OD HRANE: Broj izrađenih letaka, brošura, ...	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / OTPAD OD HRANE: Količina otpada od hrane koji završava na odlagalištima	HAOP - ROO HAOP - Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima	-	Nema jednoznačne definicije otpada od hrane. Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / OTPAD OD HRANE: Broj inicijativa za doniranje hrane ⁵⁹	-	Ministarstvo poljoprivrede, JP(R)S, JLS, Udruge iz Registra udruga RH čije je područje djelovanja Socijalna djelatnost - djelatnost Humanitarna pomoć, veći trgovački lanci	Potrebno je osmisлити upitnik na načini da kod obrade ne dode do dupliciranja podataka. Sukladno zaključcima prethodnih aktivnosti ovog projekta,
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / KOMPOSTIRANJE: Broj kućanstava kojima kompostiraju vlastiti otpada	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / KOMPOSTIRANJE: Broj kampanja JLS na temu kućnog kompostiranja	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH. Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije kompostiranje. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom, predlaže se da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPAD A / KOMPOSTIRANJE: Broj sufinanciranih kućnih kompostera	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	FZOEU / tijelo nadležno za EU sredstva	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema FZOEU / tijelu nadležnom za EU sredstva o broju sufinanciranih kompostera.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Količina ukupno nastalog otpada od hrane	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu otpada od hrane u drugim vrstama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Nema jednoznačne definicije otpada od hrane. Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Posjećenost internetske stranice MZOE u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada	-	MZOE	Mrežna stranica MZOE nema uspostavljen dio koji se odnosi na sprječavanje nastanka otpada.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Otvoreni profila na društvenim mrežama i broj like-ova, odnosno članstva.	-	Društvene mreže	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja aktivnosti otvaranja profila na društvenim mrežama.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Broj emitiranih oglasa	Izvešća JLS o provedbi PGO RH, Izvešća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvešća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik MZOE i FZOEU	Kvaliteta Izvešća JLS o provedbi PGO RH. Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije sprječavanje nastanka komunalnog otpada. To nužno ne znači da JLS

⁵⁹ Sukladno zaključcima iz dokumenta PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA, predlaže se da HOAP upitom prema Ministarstvu poljoprivrede prikuplja i podatke o količini donirane hrane.

Pokazatelj	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka	Ograničenja / prepreke
			ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom, predlaže se da HAOP organizira dodatan upit prema JLS. Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj na nacionalnoj razini, ali se logičkim slijedom pretpostavlja da su mogući izvori podataka o aktivnostima na nacionalnoj razini MZOE i FZOEU.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA: Broj posjeta školama ili vrtićima	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije sprječavanje nastanka komunalnog otpada. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom, predlaže se da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA Uvezene i proizvedene plastične vrećice		Poslovni subjekti članovi HGK	
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Količina ukupno nastalog EE otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada FZOEU DZS - službene publikacije, za podatke potrebne iskaz specifičnih količina	-	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Količina ukupno nastalog otpadnog papira i kartona	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu otpadnog papira i kartona u komunalnom otpadu. DZS - službene publikacije, za podatke potrebne iskaz specifičnih količina	-	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Broj provedenih zelenih i održivih javnih i korporativnih nabava	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za sustav javne nabave - Statistička izvješća o javnoj nabavi u RH	-	Kroz godišnja izvješća prate se podaci o zelenim javnim nabavama. Potrebne su s tijelom nadležnim za javnu nabavu dodatne aktivnosti u vezi praćenja održivih javnih nabava. Nacrt PGO RH navodi javne i korporativne nabave, a odnosni propisima razlikuju javne i sektorske naručitelje.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA: Broj održanih edukacija na temu zelene i održive javne nabave.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za sustav javne nabave	-	
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Količina ukupno nastalog EE otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima	Već obrađeno u prethodnim dijelovima
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Broj tvrtki koje se bave oporabom ili iskorištavanjem korisnih dijelova otpada.	HAOP - Registar potvrda i dozvola za broj tvrtki koje se bave oporabom		Praćenje tvrtki koje se bave iskorištavanjem korisnih dijelova otpada danas nije moguće i nacrt PGO RH nije dao u tom smislu prijedlog te se u tom smislu predlaže da se za početak prati samo broj tvrtki koje se bave oporabom otpada.

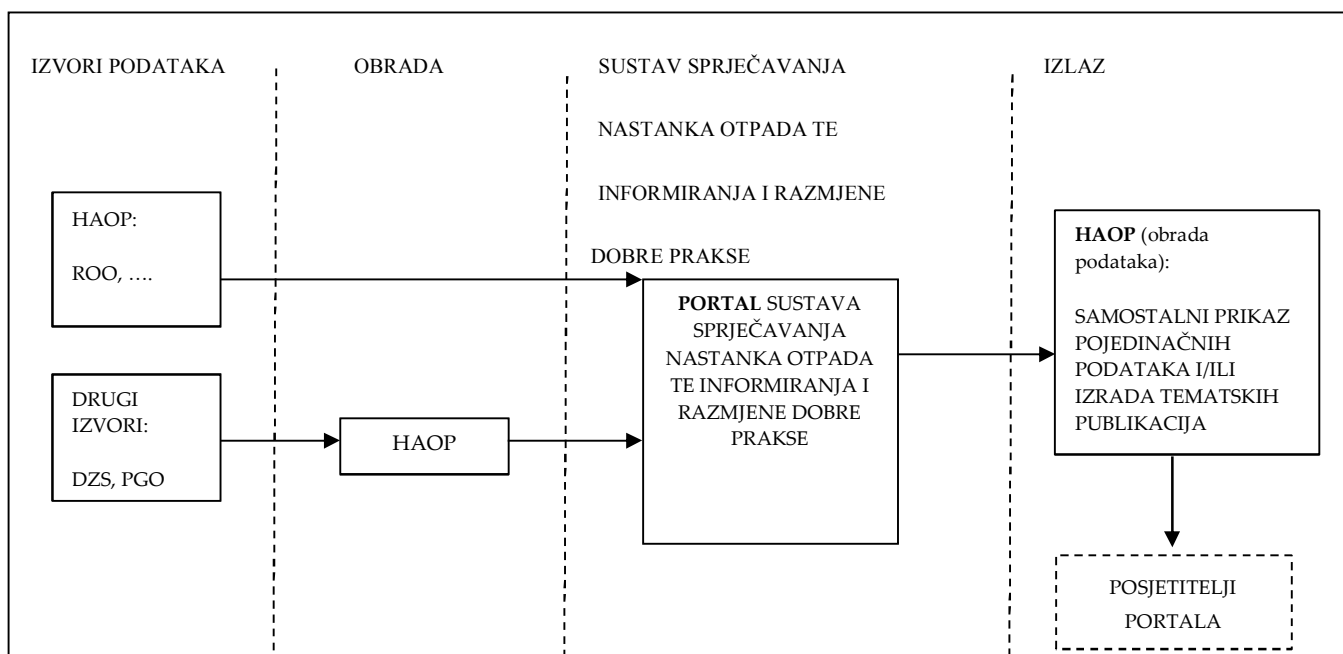
Pokazatelj	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka	Ograničenja / prepreke
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Broj novootvorenih radnih mjesta na području ponovne uporabe	-	-	Za praćenje ovog pokazatelja potrebna je prethodna izmjena zakonodavnih okvira. U nacrtu PGO RH nije dan prijedlog nositelja aktivnosti iz kojeg slijedi ovaj pokazatelj i nije razvidan mogući izvor podataka.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Broj informativnih materijala na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda	-	MZOE, FZOEU, JP(R)S i JLS.	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj te se predlaže da za početak HAOP prikuplja ovaj podatak slanjem upita prema mogućim izvorima podataka: MZOE, FZOEU, JP(R)S i JLS.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG I EE OTPADA: Broj organiziranih događanja za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima.	-	Odgovori JLS na posebni upitnik	S obzirom da nacrt PGO RH navodi da će JLS organizirati akcije skupljanja isluženih proizvoda predloženo je da HAOP organizira poseban upitnik JLS na ovu temu.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Sustavi upravljanja okolišem: Broj organizacija koje su udovoljile zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1221/2009	Registar sustava EMAS Registar EMAS Europske unije	-	-
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Sustavi upravljanja okolišem: Broj organizacija koje imaju certificiran sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001	-	Portal za sustave upravljanja kvalitetom	U RH ne postoji službena registracija organizacija koje imaju certificiran sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001. Postoje baze podataka izdanih ISO 14001 certifikata koje vode same certifikacijske organizacije ili neke druge organizacije. Međutim, sadržaj, način prikupljanja podataka te vjerodostojnost i cjelovitost tih baza je teško provjeriti i često se radi o poslovno zaštićenim podacima. Primjer jedne od baza podataka o ISO 14001 certificiranim organizacija web portal za sustave upravljanja te se za početak predlaže da HAOP obrađuje podatke s tog portala.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj nositelja znakova Prijatelj okoliša	MZOE - Registar nositelja znaka Prijatelj okoliša	-	-
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj nositelja znakova EU Ecolabel	MZOE	-	-
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj okolišnih dozvola koje sadrže najbolje raspoložive tehnologije koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada u odnosu na ukupan broj izdanih okolišnih dozvola	HAOP - Izdane okolišne dozvole MZOE - Izdane okolišne dozvole	-	Predlaže se da se s MZOE razmotri da rješenja o okolišnoj dozvoli imaju posebno izdvojene uvjete koji se odnose na sprječavanje nastanka otpada
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj projekata čistije proizvodnje	-	Poslovni subjekti članovi HGK i HOK	Sukladno definiciji pojmova čistija proizvodnja, najbolje raspoložive tehnike te znakova zaštite okoliša vidi se da se te teme isprepliću i imaju znatan broj zajedničkih odrednica. Međutim, nisu svi poslovni subjekti obveznici ishođenja okolišne dozvole, niti će svi poslovni subjekti pokrenuti procedure ishođenja nekog od znakova zaštite okoliša, a u svom poslovanju planiraju ili provode elemente čistije proizvodnje. S toga se predlaže da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP na

Pokazatelj	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka	Ograničenja / prepreke
			godišnjoj razini organizira anketni upit ne temu čistije proizvodnje za poslovne subjekte te da se u suradnji s HGK i HOK isti distribuira članovima tih komora.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Nagrada za najbolji eko-dizajn i broj prijava za na natječaju		HAOP u suradnji s MZOE i/ili FZOEU, pristigle prijave za natječaj / nagradu	
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj opreme koja sadrži / je onečišćena PCB-om Masa opreme Sadržaj PCB-a Dekontaminirana / zbrinuta oprema	HAOP - podaci dostavljeni na obrascima PCB-1, PCB-2 i PCB-3	-	-
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Količina ambalaže onečišćene opasnim tvarima	FZOEU - Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada, podaci dostavljeni na obrascu AO1	-	Dok se ne uspostavi Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada proizvođači / uvoznici / unosnici / izvoznici / iznosnici umjesto na obrascu AO1 podatke dostavljaju na obrascu AO10.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj aktivnosti / projekata s područja sprječavanja nastanka otpada nevladinih udruga / udruga civilnog društva.		Odgovori udruga na posebni upitnik	Potrebne su dodatne aktivnosti s Ministarstvom uprave za izdvajanje podataka o udrugama koje se bave zaštitom okoliša i prirode iz Registra udruga pri Ministarstvu uprave.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj zajedničkih projekata s područja sprječavanja nastanka otpada znanstveno - obrazovnih institucija i industrije		Odgovori fakulteta i visokih učilišta na poseban upitnik	
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE: Broj nagrada i priznanja MZOE u području zaštite okoliša, a koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada		Odgovor MZOE na poseban upitnik	

5. ZAKLJUČAK - PRIJEDLOG KONCEPTA RAZMJENE PODATAKA

5.1. PREDLOŽENI KONCEPT RAZMJENE PODATAKA

Svrha koncepta razmjene podataka odrediti je tko, kako i kojom učestalosti prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke, odnosno kako ih razmjenjuje s dionicima. Isto je opisano u poglavlju 3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA te se u ovom zaključnom poglavlju daje kroz SL.5-1 i TAB.5-1 sažeti i jasni pregled predloženog koncepta.

Slika 5-1: Koncept predloženog sustava razmjene podataka

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Radnička cesta 80/7

10000 Zagreb

Koncept za razmjenu podataka te praćenje provedbe i efikasnosti sprječavanja nastanka otpada u Hrvatskoj

TAB.5-1: Sažeti prikaz koncepta predloženog sustava razmjene podataka

Pokazatelji	Izvor podataka		Učestalost prikupljanja	Učestalost obrade	Obrada	Prikaz podataka i dostupnost prikaza	Ograničenja / prepreke
	Definirani izvori podataka	Mogući izvori podataka					
NACRT PGO RH - OPĆI CILJEVI:							
Intenzitet proizvodnje otpada - razdvajanje gospodarskog rasta i proizvodnje otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Nacrt PGO RH 2015.-2021.: Sredstva FZOEU utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada Nacrt PGO RH 2016.-2022 – studeni: Sredstva EU fondova utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada	FZOEU - Izvješća o ostvarivanju Programa rada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kategorija Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za sredstva EU fondova utrošena za projekte gospodarenja otpadom na području sprječavanja nastanka otpada	FZOEU, za opise sufinanciranih projekata. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, za opise sufinanciranih projekata.	Godišnje	Godišnje	FZOEU i HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Izdvajanje projekata koji se odnose isključivo na sprječavanja nastanka otpada iz ukupnih podataka.
NACRT PGO RH – SPRJEČAVANJE NASTANKA GRAĐEVNOG OTPADA							
Količina ukupno nastalog građevnog otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Broj korisnika poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja			Godišnje	Godišnje	Tijelo koje će biti nadležno za predmetne naknade i HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj te se ne može navesti mogući izvor podataka. Za realizaciju predmetnog potrebna je prilagodba postojećih zakonskih okvira.
Broj rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš u kojima su propisane mjere sprječavanja nastanka otpada	MZOE / JP(R)S Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš javno su dostupna na mrežnim stranicama	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Razmotriti s MZOE da rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš imaju posebno izdvojene mjere zaštite okoliša koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA BIOOTPADA							
Količina ukupno nastalog biootpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu biootpada u komunalnom otpadu.	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Sprječavanje nastanka biootpada - OTPADA OD HRANE							
Broj provedenih nacionalnih kampanja	-	MZOE, FZOEU i HAOP.	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj. S obzirom da je riječ o nacionalnoj kampanji pretpostavlja se da mogući izvori podataka obuhvaćaju MZOE, FZOEU i HAOP.
Broj provedenih kampanja na razini JLS	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarni prikaz po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Broj lokalnih PGO koji imaju obrađene mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane	PGO JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Broj JLS koje provode izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu prevencije	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Sukladno propisima na snazi, prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioriteta tema nije sprječavanja nastanka otpada od hrane. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom, predlaže se da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Broj radionica organiziranih u JLS	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarni prikaz po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Broj izrađenih letaka, brošura, ...	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarni prikaz po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Količina otpada od hrane koji završava na odlagalištima	HAOP - ROO HAOP - Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Nema jednoznačne definicije otpada od hrane. Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Broj inicijativa za doniranje hrane ⁶⁰	-	Ministarstvo poljoprivrede, JP(R)S, JLS, Udruge iz Registra udruga RH čije je područje djelovanja Socijalna djelatnost – djelatnost Humanitarna pomoć, veći trgovački lanci	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Potrebno je osmisliti upitnik na načini da kod obrade ne dođe do dupljanja podataka.
Sprječavanje nastanka biootpada - KOMPOSTIRANJE							
Broj kućanstava koja kompostiraju vlastiti otpada	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarni prikaz po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.

⁶⁰ Sukladno zaključcima iz dokumenta PREGLED MOGUĆIH INSTRUMENATA I ALATA, predlaže se da HOAP upitom prema Ministarstvu poljoprivrede prikuplja i podatke o količini donirane hrane.

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU Radnička cesta 80/7 10000 Zagreb			Koncept za razmjenu podataka te praćenje provedbe i efikasnosti sprječavanja nastanka otpada u Hrvatskoj				
Broj kampanja JLS na temu kućnog kompostiranja	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Sukladno propisima na snazi, prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije kompostiranje. To nužno ne znači da JLS ne provodi tu aktivnost. Sukladno prethodno navedenom, predloženo je da HAOP organizira dodatan upit prema JLS
Broj sufinanciranih kućnih kompostera	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	FZOEU / tijelo nadležno za EU sredstva.	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH te je zato predloženo da HAOP organizira dodatan upit prema FZOEU / tijelu nadležnom za EU sredstva o broju sufinanciranih kompostera.
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA							
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Količina ukupno nastalog otpada od hrane	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu otpada od hrane u drugim vrstama otpada. DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Nema jednoznačne definicije otpada od hrane. Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Posjećenost internetske stranice MZOE u dijelu koji se tiče sprječavanja nastanka otpada	-	MZOE	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Mrežna stranica MZOE nema uspostavljen dio koji se odnosi na sprječavanje nastanka otpada.
Otvoreni profila na društvenim mrežama i broj lik-ova, odnosno članstva.	-	Društvene mreže	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja aktivnosti otvaranja profila na društvenim mrežama.
Broj emitiranih oglasa	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik MZOE i FZOEU	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Sukladno propisima na snazi, prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije sprječavanje nastanka komunalnog otpada. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti. Sukladno prethodno navedenom predloženo je da HAOP organizira dodatan upit prema JLS. Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj na nacionalnoj razini, ali se logičkim slijedom pretpostavlja da su mogući izvori podataka o aktivnostima na nacionalnoj razini MZOE, FZOEU.
Broj posjeta školama ili vrtićima	Izvješća JLS o provedbi PGO RH, Izvješća JP(R)S o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća JLS	Odgovori JLS na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kvaliteta Izvješća JLS o provedbi PGO RH. Sukladno propisima na snazi, prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija određuje MZOE na godišnjoj razini te se može dogoditi da u nekim godinama prioritetna tema nije sprječavanje nastanka komunalnog otpada. To nužno ne znači da JLS ne provodi te aktivnosti Sukladno prethodno navedenom predloženo je da HAOP organizira dodatan upit prema JLS.
Uvezene i proizvedene plastične vrećice		Poslovni subjekti članovi HGK	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA, EE OTPADA, GRAĐEVNOG OTPADA TE OTPADNOG PAPIRA I KARTONA:							
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima ove tablice						
Količina ukupno nastalog EE otpada	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada FZOEU DZS - službene publikacije, za podatke potrebne za iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Količina ukupno nastalog otpadnog papira i kartona	HAOP - ROO, za podatke o količinama otpada i posebne procjene o udjelu otpadnog papira i kartona u komunalnom otpadu. DZS - službene publikacije, za podatke potrebne iskaz specifičnih količina	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno i grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Neprijavljivanje podataka u ROO i nedovoljna kontrola kvalitete podataka.
Broj provedenih zelenih i održivih javnih i korporativnih nabava	Ministarstvo gospodarstva, Uprava za sustav javne nabave - Statistička izvješća o javnoj nabavi u RH	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Kroz godišnja izvješća prate se podaci o zelenim javnim nabavama. Potrebne su s tijelom nadležnim za javnu nabavu dodatne aktivnosti u vezi praćenja održivih javnih nabava. Nacrt PGO RH navodi javne i korporativne nabave, a odnosni propisi razlikuju javne i sektorske naručitelje.
Broj održanih edukacija na temu zelene i održive javne nabave.	Ministarstvo gospodarstva, Uprava za sustav javne nabave	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	-
NACRT PGO RH - SPRJEČAVANJE NASTANKA KOMUNALNOG OTPADA i EE OTPADA:							
Količina ukupno nastalog komunalnog otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima ove tablice						
Količina ukupno nastalog EE otpada	Već obrađeno u prethodnim dijelovima ove tablice						
Broj tvrtki koje se bave oporabom ili iskorištavanjem korisnih dijelova otpada.	HAOP - Registar potvrda i dozvola za broj tvrtki koje se bave oporabom		Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Praćenje tvrtki koje se bave iskorištavanjem korisnih dijelova otpada danas nije moguće i nacrt PGO RH nije dao u tom smislu prijedlog te se u tom smislu predlaže da se za početak prati samo broj tvrtki koje se bave oporabom.
Broj novotonvorenih radnih mjesta na području ponovne uporabe			Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao	Za praćenje ovog pokazatelja potrebna je prethodna izmjena zakonodavnih okvira. U nacrtu PGO RH nije dan prijedlog nositelja

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU		Koncept za razmjenu podataka te praćenje provedbe i efikasnosti sprječavanja nastanka otpada u Hrvatskoj					
Radnička cesta 80/7							
10000 Zagreb							
						samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	aktivnosti iz kojeg slijedi ovaj pokazatelj i nije razvidan mogući izvor podataka.
Broj informativnih materijala na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda	-	MZOE, FZOEU, JP(R)S i JLS.	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Nacrt PGO RH nije dao prijedlog nositelja mjere / aktivnosti iz koje slijedi ovaj pokazatelj te se predlaže da za početak HAOP prikuplja ovaj podataka slanjem upita prema mogućim izvorima podataka: MZOE, FZOEU, JP(R)S i JLS.
Broj organiziranih događanja za prikupljanje, razmjenu i trgovinu rabljenim proizvodima.	-	JLS	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarni prikaz po JLS i grafički prikaz za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	S obzirom da nacrt PGO RH navodi da će JLS organizirati akcije skupljanja isluženih proizvoda predloženo je da HAOP organizira poseban upitnik JLS na ovu temu.
DODATNI POKAZATELJI U BUDUĆEM SUSTAVU SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE:							
Broj organizacija koje su udovoljile zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1221/2009	Registar sustava EMAS Registar EMAS Europske unije	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	-
Broj organizacija koje imaju certificiran sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001	-	Portal za sustave upravljanja.	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Ne postoji službena registracija organizacija koje imaju certificiran sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001. Postoje baze podataka izdanih ISO 14001 certifikata koje vode same certifikacijske organizacije ili neke druge organizacije. Međutim, sadržaj, način prikupljanja podataka te vjerodostojnost i cjelovitost tih baza je teško provjeriti i često se radi o poslovno zaštićenim podacima. Primjer jedne od baza podataka je web portal za sustave upravljanja te se za početak predlaže da HAOP obrađuje podatke s tog portala.
Broj nositelja znakova Prijatelj okoliša	MZOE - Registar nositelja znaka Prijatelj okoliša	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	-
Broj nositelja znakova EU Ecolabel	MZOE	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	-
Broj okolišnih dozvola koje sadrže najbolje raspoložive tehnike koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada u odnosu na ukupni broj okolišnih dozvola	HAOP, MZOE	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Razmotriti s MZOE da rješenja o okolišnoj dozvoli imaju posebno izdvojene uvjete koji se odnose na sprječavanje nastanka otpada
Broj projekata čistije proizvodnje	-	Poslovni subjekti članovi HGK i HOK	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Sukladno definiciji pojmova čistija proizvodnja, najbolje raspoložive tehnologije te znakova zaštite okoliša vidi se da se te teme isprepliću i imaju znatan broj zajedničkih odrednica. Međutim, nisu svi poslovni subjekti obveznici ishodenja okolišne dozvole, niti će svi poslovni subjekti pokrenuti procedure ishodenja nekog od znakova zaštite okoliša, a u svom poslovanju planiraju ili provode elemente čistije proizvodnje. S toga se predlaže da u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse HAOP na godišnjoj razini organizira anketni upit ne temu čistije proizvodnje za poslovne subjekte te da se u suradnji s HGK i HOK isti distribuira članovima tih komora.
Nagrada za najbolji ekodizajn i broj prijava na natječaj			Godišnje	Godišnje	HAOP u suradnji s MZOE i/ili FZOEU	Tabelarno ili grafikonom broj pristiglih prijava i opis odabranog ekodizajna. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	
Broj opreme koja sadrži / je onečišćena PCB-om Masa opreme Sadržaj PCB-a Dekontaminirana / zbrinuta oprema	HAOP - podaci dostavljeni na obrascima PCB-1, PCB-2 i PCB-3.	-	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	-
Količina ambalaže onečišćene opasnim tvarima	FZOEU – Registar gospodarenja posebnim kategorijama opada, podaci dostavljeni na obrascu AO1.		Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije	Dok se ne uspostavi Registar gospodarenja posebnim kategorijama opada proizvođači / uvoznici / unosnici / izvoznici / iznosnici umjesto na obrascu AO1 podatke dostavljaju na obrascu AO10.
Broj aktivnosti / projekata s područja sprječavanja nastanka otpada nevladinih udruga / udruga civilnog društva		Odgovori udruga na posebni upitnik	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	Potrebne su dodatne aktivnosti s Ministarstvom uprave za izdvajanje podataka o udrugama s područja zaštite okoliša iz Registra udruga.
Broj projekata s područja sprječavanja nastanka otpada znanstveno – obrazovnih institucija i industrije		Odgovori fakulteta i visokih učilišta na posebni upitnik.	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	
Broj nagrada i priznanja MZOE u području zaštite okoliša, a koje se odnose na sprječavanje nastanka otpada		MZOE	Godišnje	Godišnje	HAOP	Tabelarno ili grafikonom, za nacionalnu razinu. Pokazatelj je javno dostupan svim posjetiteljima portala kao samostalni prikaz ili kao sastavni dio tematske publikacije.	

Nacrt PGO RH pod pokazateljima dao je i pokazatelje koji predstavljaju samo informaciju o tome da li se neka od aktivnosti za provedbu mjera sprječavanja nastanka realizirala ili ne i kada se realizirala. Popis tih aktivnosti dan je u TAB.5-2 zajedno s prijedlogom kako i njih pratiti i objavljivati u predloženom konceptu razmjene podataka. S obzirom da je jedan od tih aktivnosti provedena - statističko istraživanje s aktivnostima prikupljanja podataka o otpadu od hrane, podaci o njoj se nalaze kao primjer u TAB.5-2.

TAB.5-2: Prijedlog praćenja aktivnosti koje nacrt PGO RH 2015.-2021. navodi kao pokazatelje

Aktivnost	Nositelj provedbe aktivnosti	Da li je aktivnosti realizirana, ako da upisati kada	Prikaz podatka
Definirani uvjeti koje mora zadovoljiti materijal od rušenja.			
Uspostavljen središnji registar zgradarstva.			
Izrađen Vodič za održivu gradnju			
Tematika zelene gradnje uključena u stručne ispite.			
Izrađene smjernice za JLS na temu pripreme lokalnih PGO (odnosi se ne sprječavanje nastanka biootpada – otpada od hrane)			
Provedeno statističko istraživanje s aktivnostima prikupljanja podataka o otpadu od hrane	HAOP	DA, 2015. godine	http://www.azo.hr/ProjektDataCollection
Provedena kampanja na temu doniranja hrane.			
Izrađen komunikacijski plan (odnosi se na sprječavanje nastanka komunalnog otpada)			
Izrađen priručnik za građane (odnosi se na sprječavanja nastanka komunalnog otpada)			
Unaprjeđen postojeći ili uspostavljen novi internetski portal (odnosi se na sprječavanja nastanka komunalnog, građevnog i EE otpada)			
Izrađen priručnik za provedbu zelene i održive javne nabave			
Definirani uobičajeni kriteriji po predmetima nabave koji se mogu jednostavno uključiti u dokumentacije za nadmetanje.			
Provedena komunikacijska kampanja na temu ponovnog korištenja rabljenih proizvoda			

5.2. PROMOCIJA PORTALA SUSTAVA ZA SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA TE INFORMIRANJA I RAZMJENE DOBRE PRAKSE

Iz poglavlja 3.2. AKTIVNOSTI PRAĆENJA INFORMACIJA O SPRJEČAVANJU NASTANKA OTPADA i TAB.5-1 u poglavlju 5.1. PREDLOŽENI KONCEPT RAZMJENE PODATAKA vidi se da je za sve podatke koji će se pratiti u budućem sustavu sprječavanja nastanka otpada te informiranja i razvoja dobre prakse predloženo da budu u potpunosti javno dostupni. Međutim, da bi se javnost upoznala s budućim sustavom za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse potrebno je napraviti njegovu prethodnu promociju.

Opća segmentacija javnosti obuhvaća upravna tijela, stručnu javnost, znanstvenu javnost i širu javnost.

Upravna tijela su ministarstva, JP(R)S i JLS. Od ministarstava posebno se izdvajaju Ministarstvo zaštite okoliša i energetike koje je nadležno za gospodarenje otpadom, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, s obzirom da su sprječavanje nastanka otpada, kao i pravilno i održivo gospodarenje otpadom i zaštita okoliša u cjelini teme koje bi trebale zauzeti odgovarajuće mjesto u obrazovnom sustavu te Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, s obzirom da je građevinski sektor izvor građevinskog otpada na koji je usmjeren nacrt PGO RH. U JP(R)S od važnosti su upravna tijela nadležna za zaštitu okoliša. JP(R)S udružene su u Hrvatsku zajednicu županija, a JLS u Udrugu općina u RH i Udrugu gradova RH. U ovu skupinu pripadaju i FZOEU i HAOP. Međutim, kako su te institucije uključene u realizaciju ovoga projekta – kao naručitelj i izvor sredstava, one se ne navode posebno u nastavku.

Stručna javnost uključuje HGK, HOK, Hrvatsku udrugu poslodavaca (HUP) i Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) u čijem su članstvu poslovni subjekti, Hrvatsku udrugu stručnjaka zaštite prirode i okoliša (HUSZPO) u čijem su članstvu između ostaloga ovlaštenici koji posjeduju suglasnost za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite okoliša, Hrvatsku udrugu za gospodarenje otpadom (HUGO) i Hrvatski savjet za zelenu gradnju (HSZG).

Znanstvena javnost obuhvaća znanstveno-obrazovne institucije, prije svega srednje i visoko školstvo, odnosno sveučilišta, Šira javnost obuhvaća građane RH, odnosno udruge građana i udruge lokalnih zajednica specifičnih usmjerenja te nevladine organizacije. U TAB.5-3 dan je prijedlog pristupa promocije portala temeljem opće segmentacije javnosti.

TAB.5-3: Prijedlog pristupa promocije portala

Ciljna skupina		Način promocije portala	Poveznica u promociji portala (indirektna promocija)	Napomena
Upravna tijela	ministarstva	e-mail newsletteri, brošure	-	-
	JP(R)S / Hrvatska zajednica županija	e-mail newsletteri, brošure	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	-
	JLS / Udruga općina RH,	e-mail newsletteri, brošure	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE,	-

Ciljna skupina		Način promocije portala	Poveznica u promociji portala (indirektna promocija)	Napomena
	Udruga gradova RH		FZOEU i HAOP.	
Stručna javnost	HGK, HOK, HUP, HR PSOR, HUSZPO, HUGO, HSZG	e-mail newsletteri, brošure, organizirani 'event', Promocija portala na stručnim skupovima	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	Organizirani 'event' s ciljem promocije projekta i portala.
Znanstvena javnost	Srednje i visoko školstvo	e-mail newsletteri, brošure, društvene mreže.	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	-
	Ostale obrazovne institucije (uključivo institucije za vrtićku dob i osnovne škole)	e-mail newsletteri, društvene mreže.	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	-
Šira javnost	Nevladine organizacije	e-mail newsletteri, društvene mreže.	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	-
	Ostale organizacije specifičnih usmjerenja	Objava u medijima. društvene mreže.	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	U okviru projekta, a unutar emisija HRT i drugih sredstava javnih informiranja specifičnih znanstveno-edukacijskih usmjerenja, moguće je građane informirati o 'novom' web portalu i projektu.
	Građani RH	Objava u medijima. društvene mreže.	Informacija i/ili poveznica na mrežnim stranicama MZOE, FZOEU i HAOP.	U okviru projekta, a unutar emisija HRT i drugih sredstava javnih informiranja specifičnih znanstveno-edukacijskih usmjerenja, moguće je građane informirati o 'novom' web portalu i projektu.

PRILOG 1. Izvještaji JLS o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

JLS dužne su izrađivati godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.⁶¹ Izvješća se dostavljaju jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuju se u službenom glasilu JLS. JP(R)S dostavljaju godišnja izvješća o provedbi PGO RH i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave MZOE-u i HAOP-u do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Objedinjena izvješća JP(R)S dužne su objavljivati u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.⁶²

Na osnovi starih propisa⁶³, JLS bile su dužne izrađivati godišnja izvješća o provedbi svojih planova gospodarenja otpadom, a ne o državnom planu gospodarenja otpadom, te ih po usvajanju dostavljati MZOE i HAOP i objavljivati u službenom glasilu.

U TAB.P-1 dan je pregled broja javno dostupnih cjelovitih⁶⁴ tekstova o provedbi PGO u 2015. godini u elektronskom obliku, koji su objavljeni u službenom glasilu i/ili na mrežnoj stranici JLS i/ili objedinjenim izvješćima JP(R)S i/ili su dostupni u sklopu informacijskog sustava zaštite okoliša HAOP.

TAB.P-1: Broj javno dostupnih cjeloviti Izvještaja JLS o provedbi PGO za 2015. godinu

Županija	Stanje na dan	Broj JLS	Broj Izvješća o provedbi PGO u 2015. godini
Zagrebačka	lipanj 2016.	34	15
Krapinsko-zagorska	lipanj / srpanj 2016.	32	18
Sisačko-moslavačka	srpanj / kolovoz 2016.	19	16
Karlovačka	srpanj / kolovoz 2016.	22	16
Varaždinska	srpanj / kolovoz 2016.	28	9
Koprivničko-križevačka	srpanj / kolovoz 2016.	25	17
Bjelovarsko-bilogorska	srpanj / kolovoz 2016.	23	12
Primorsko-goranska	lipanj / srpanj 2016.	36	7
Ličko-senjska	srpanj / kolovoz 2016.	12	6
Virovitičko-podravska	srpanj / kolovoz 2016.	16	8
Požeško-slavonska	srpanj / kolovoz 2016.	10	4
Brodsko-posavska	srpanj / kolovoz 2016.	28	24
Zadarska	srpanj / kolovoz 2016.	34	4
Osječko-baranjska	lipanj / srpanj 2016.	42	29
Šibensko-kninska	srpanj / kolovoz 2016.	20	10
Vukovarsko-srijemska	srpanj / kolovoz 2016.	31	15
Splitsko-dalmatinska	srpanj / kolovoz 2016.	55	11
Istarska	srpanj / kolovoz 2016.	41	20
Dubrovačko-neretvanska	srpanj / kolovoz 2016.	22	7
Međimurska	srpanj / kolovoz 2016.	25	14
Grad Zagreb	kolovoz 2016.	1	1
Ukupno		556	263

⁶¹ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.20. st.1.

⁶² Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), čl.20.

⁶³ Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09)

⁶⁴ U službenim glasilima JLS u nekim je slučajevima dostupan samo zaključak da je predmetno izvješće prihvaćeno / usvojeno, ali tekst izvješća nije objavljen u službenom glasilu i nije dostupan na mrežnoj stranici JLS i/ili drugim javno dostupnim izvorima.

Zaključci po razmatranju javno dostupnih izvješća o provedbi PGO u 2015. godini su:

- (1) Veći dio izvješća odnosi na provedbu planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, a ne na provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- (2) Veći dio izvješća ne sadrži podatke o sprječavanju nastanka otpada. Ako postoje informacija o sprječavanju nastanka otpada, onda one u pravilu nisu predmet posebnog poglavlja / dijela izvješća, već se posredno iščitavaju te se primjerice pod naslovom Odvojeno sakupljanje otpada, između ostaloga, navodi da je zainteresiranim kućanstvima podijeljeno XY posuda za kompostiranje, što se smatra sprječavanjem nastanka otpada.
- (3) Često je krivo tumačenje definicije sprječavanje nastanka otpada te se primjerice pod naslovom sprječavanje nastanka otpada sažeto prikazuje opis provedenih edukativnih i/ili informativnih aktivnosti, ali čija su tema druge aktivnosti u području gospodarenja otpadom.
- (4) U izvješćima koja u nekom obliku sadrže podatke o sprječavanju nastanka otpada predmetni podaci se najčešće odnose na kućno kompostiranje i edukativne i/ili informativne aktivnosti.
- (5) Podaci o kompostiranju najčešće se odnose na podatke o broju kućnih kompostera podijeljenih zainteresiranim kućanstvima. Često se navode i podaci o kapacitetu kućnih kompostera. Podaci o izdacima JLS i/ili sredstvima FZOEU za sufinanciranje nabave kompostera rijetko se navode.
- (6) Podaci o provedenim edukativnim i/ili informativnim aktivnostima vrlo su općeniti. Međutim, kada je i dan opis provedenih aktivnosti, kako je već rečeno, često je nepoznavanje pojma sprječavanja nastanka otpada jer su se provedene aktivnosti odnosile na odvojeno skupljanje otpada, sprječavanje bacanja otpada u okoliš ... Rijetko se navode imena, mjesta i/ili vremena održanih aktivnosti. Drugi, kvantitativni podaci kao npr. broj letaka ili novčana sredstva utrošena na predmetne aktivnosti i slično još su rjeđi.
- (7) Najčešći kvantitativni pokazatelj koji se odnosi na sprječavanja nastanka otpada je broj podijeljenih kompostera. Kvantitativni pokazatelji koji se odnose na provedbu edukativnih i/ili informativnih aktivnosti su rijetki. Veći dio izvješća ne sadrži čak niti i usporedbeni prikaz kretanja količina otpada za nekoliko uzastopnih godina. Sukladno tome, kvalitetno praćenje dijele pokazatelja iz nacrta PGO RH⁶⁵ predstavljat će u praksi poseban izazov.

⁶⁵ Usp. TAB.2-3 i TAB.2.5- mjere Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane i Promicanje kućnog kompostiranja